

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerkljano, razmnožen
na ciklostili. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Dobrodoša
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojskim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 650 ltr - Leto XLII. št. 109 (12.434)

Trst, sobota, 10. maja 1986

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije)
Tlx 460270
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD

OSREDNJA KNJIZNICA
P.P. 132
66001 KOPER

8554 AA

60100200

Kabinetni svet razpravljajal o černobilskem zapletu

Razhajanja med vladnimi strankami o gradnji novih jedrskih elektrarn

RIM — Vlada je na sinočnji seji potrdila vse varnostne ukrepe, ki jih je sprejela po jedrski nesreči v Sovjetski zvezi, z izjemo Sicilije in Sardinije, kjer bodo od danes naprej lahko redno prodajali vse vrste zelenjave in tudi sveže mleko. Na otokih

se je namreč položaj v zadnjih urah popolnoma normaliziral, medtem ko se drugod po državi stanje postopoma izboljšuje. Izredno stanje pa bodo preklicali le takrat, ko bodo vse znanstvene meritve potrdile, da je radioaktivni oblak dokončno mimo.

Predsednik Craxi je časnikiarjem izjavil, da so bili vsi ukrepi ministra za zdravstvo in ministra za civilno zaščito sad pravilne izbire, kar pomeni, da je bila previdnost upravičena, medtem ko so bile popolnoma neupravičene vse alarmistične napovedi. To pa še ne pomeni, je podčrtal predsednik vlade, da je treba podnejevati zadnje dogodke, ki sedaj narakujejo trezno razmišljanje in pogobljene ocene. Craxi se je očitno nanašal na izvajanje energetskega plana in torej na načrtovane gradnje novih jedrskih central, pri čemer ostajajo razhajanja med vladnimi zavezniki, kot dokazuje dejstvo, da ministri sinoci niso dosegli sporazuma o tem vprašanju. Vlada je sprejela le nove varnostne ukrepe glede delovanja in vzdrževanja atomskih elektrarn ter bila mnenja, da bo treba to problematiko sedaj temeljito proučiti na mednarodni ravni, tako kot so se sporazumeli na nedavnem vrhu najbolj razvitih držav.

Ministrski predsednik v svoji izjavi govori o potrebi po treznem razmišljanju, ministra Spadolini in Altissimo pa podčrtujeta, da mora Italija, če hoče doseči energetske neodvisnosti za vsako ceno, zgraditi še nekatere je-

drske centrale in hkrati posvetiti pozornost varnosti v njih. Zelo jasen je bil glede tega minister za industrijo, po mnenju katerega ne sme Italija zaostajati za drugimi sosednjimi državami in pri tem izrecno omenil Francijo, Švico in Jugoslavijo. Altissimo ni izključil mednarodnega dogovora, na podlagi katerega bi v prihodnje morda omejili gradnjo novih central. Vladne sile torej, kot vidimo, ne govorijo skupnega jezika in nima enotnih gledanj na tem področju. Do novih polemik pa bo gotovo prišlo. Do novih morale koalicijske stranke zavzeti jasna stališča do referendumu, ki ga predlagajo radikalci, demoproletarci in mladi komunisti.

V zvezi s polemikami, ki v teh dneh spremljajo jedrsko nesrečo v Italiji, se je včeraj spet oglašil predsednik republike Cossiga. Dejal je, da morajo državna telesa nujno posredovati ljudem resnične informacije o položaju, ne ustvarjati panike, a niti nepotrebnih optimizmov. Cossiga se je zavzel za enotne znanstvene meritve in torej za jasne ukrepe ter pri tem zelo jasno obsodil zmedo, ki je vladala v teh dneh v delu marsikaterega odgovornega organa.

SANDOR TENCE

Va
ok
radi
e
ti

RIM — radioaktivni oblak, ki v Černobilu nastaja, se razširja okrog podatkov o okuženosti med državno ustanovo za atomsko energijo ENEA, fizikalnim inštitutom vsedravnega odbora za raziskave CNR in rimskimi inženirji. Predsednik omenjenega zavoda CNR Colacino trdi, da je sevanje žarkov beta v zraku stokrat večje od naravne stopnje radioaktivnosti, a predstavnik ENEA prof. Metalli meni, da žarki beta v atmosferi niso merodajni pri merjenju radioaktivnosti, ki jo verodostojno odraža samo tista njena količina, katero vsrka človeško telo. Naravne radioaktivnosti ne tvorijo le žarki beta, pravi Metalli, ampak tudi žarki alfa in gama.

Z druge strani rimski inženirji, zbrani na zasedanju, zatrjujejo, da je stopnja radioaktivnosti prekosila varnostno mejo. Za plinski jod 131 ta meja znaša npr. 60 nanokirijev za liter v 13 tednih, pravijo, ne pa 150 nanokirijev, kot je bilo sporočeno javnosti. No, te dni naj bi J 131 v Italiji dosegel kar 90 nanokirijev pri literu (oziroma 40 nanokirijev pri kubičnem metru proti najnižji znosni meri 10 nanokirijev za kubični meter). Inženirji dodajajo, da so se merili omejili na golo statistiko in da niso vzeli v poštev najvišjih zabeleženih stopenj radioaktivnosti.

Priprave na referendum

RIM — »Jedrska energija? Ne, hvala«. Pod tem geslom bo danes popoldne v Rimu vsedrjavna manifestacija proti gradnji novih jedrskih elektrarn v Italiji, za katero so dale pobudo raznolike organizacije zelenih in ekologistov ob uradni podpori radikalcev, demoproletarcev in Zveze komunistične mladine Italije.

V osebnem imenu je pobudo podprlo več kot sto komunističnih in socialističnih parlamentarcev, med katerimi tudi Pietro Ingrao in predsednik poslancev Zangheri in Formica. Demonstranti, ki bodo korakali v tišini, bodo zahtevali tudi takojšnjo zaporo jedrske centrale v Latini, ki je bila zgrajena pred skoraj tridesetimi leti in ki po mnenju znanstvenikov ne odgovarja več popolnim varnostnim rekvizitom. Podobne manifestacije bodo danes in jutri tudi v drugih mestih.

V Rimu so medtem včeraj uradno ustanovili odbor, ki bo dal pobudo za ljudski referendum o tem vprašanju. V njem so predstavniki radikalcev, DP, ekologistov in komunistične mladine. Pobudo bodo predstavili javnosti v začetku prihodnjega tedna, podpis pa bodo začeli zbirati baje še pred koncem meseca. O umestnosti referendumu se mora kot znano izreči ustavno sodišče. (st)

Zaradi radioaktivnega onesnaženja

Danes sklep EGS o uvozu povrtnin iz vzhodne Evrope

BRUSELJ — Evropska gospodarska skupnost bi morala včeraj sprejeti sklep o začasni prepovedi uvoza kmetijsko-živilskega blaga iz vzhodne Evrope zaradi bojazni pred njegovo radioaktivno okuženostjo, vendar je to odločitev pod italijanskim pritiskom odložila do 18. ure danes. Verjetno bo EGS stopnjo okuženosti, prek katere uvoz ne bo dovoljen, štirikrat zvišala: določila naj bi jo pri 1200 bekerelih za kilogram zelenjave, vrh tega pa jo še razcepila glede na posamezne zelenjavne sorte in sadje. Spočetka sta bili pristojni komisiji EGS priporočeni stopnji 350 bekerelov pri kilogramu za povrtnine in 500 za mleko, čemur pa so bili zlasti nasprotni italijanski kmetje, ki so se zbal, kaj bo potem z izvozom. Če danes ne pride do sporazuma med dvanaajstetico, bodo problem morali proučiti zunanji ministri na ponedeljkovem sestanku v Bruslju, vsekakor pa so Francozi, Belgijci, Britanci, Nizozemci, Luksemburžani, Španci in Irski izrazili pripravljenost na revizijo stopnje radioaktivnosti. Medtem je ustanova AIMA v dobršem delu Italije začela odkupovati kmetijske pridelke, ki jih ni mogoče prodati zaradi Deganove prepovedi.

Italijanske kmetijske organizacije zahtevajo od vlade, naj prepreči tržne špekulacije in poseže za ustanovitve posebnega sklada EGS, ki naj kmetom poravnava odškodnino, a predsedniki deželnih uprav zahtevajo sestanek z ministri Deganom, Pandolfijem, Zamberlettijem in Vizzinijem.

Nadaljuje se preokret v sovjetskem informiranju o nesreči

Reaktor černobilske JE bodo zabetonirali Kijevski otroci na predčasnih počitnicah

MOSKVA — »Požar na 4. reaktorju černobilske JE so pogasili, temperatura v njem pa je še vedno izredno visoka«. Te besede generalnega direktorja Mednarodne agencije za jedrsko energijo Šveda Hansa Blixa na včerajšnji tiskovni konferenci v Moskvi zgovorno dokazujejo, da je Sovjetska zveza za ceno hudih polemik in obtožb mednarodne skupnosti končno obrnila stran svoje zgodovine in je pripravljena na odkrito informiranje in sodelovanje. Hans Blix si je namreč lahko z zraka ogledal černobilsko JE, sovjetski znanstveniki pa so ga seznanili z vso dokumentacijo in poročili o jedrski nesreči.

Direktor Mednarodne agencije je priznal, da je to najhujša nesreča v zgodovini miroljubnega izkoriščanja jedrske energije. Pokazal pa je tudi izredno mero hladnokrvnosti in strategije, ko je spretno odgovarjal na provokativna vprašanja zahodnih dopisnikov. Direktor varnostnega odseka Agencije Morris Rosen pa je sporočil, da grafit ne gori več in da namerava jo sovjetski strokovnjaki zapečatiti poškodovani reaktor z železobetonom. Trenutno so reaktor zasuli s peskom, zemljo, sedro

in svincom, da je uhajanje radioaktivnosti minimalno. Ameriški izvedenec je pohvalil sovjetski sklep o »zabetoniranju«, saj bi bilo demontiranje reaktorja prezahtevno in do skrajnosti nevarno. Blix pa je napovedal, da se bo SZ udeležila prihodnjega sestanka na Dunaju, kar naknadno dokazuje, da je Moskva opustila dosedanje prakso.

Poleg Blixa in Rosena se je tiskovne konference udeležil tudi namestnik direktorja Agencije Sovjet Leonard Konstantinov, ki je poudaril, da ni havarija na četrtem reaktorju prizadela tretjega, v katerem brezhibno deluje ohlajevalni sistem.

Tiskovna konferenca ni seveda odgovorila na kopico vprašanj, ki pa so skrivnost za same strokovnjake, saj po vsem sodeč v Černobilu ni prišlo do človeške temvče tehnološke napake. Zakaj je prišlo do kemične reakcije in požara, ko je reaktor delal le s 7-odstotno močjo, je za sedaj prava tehnološka zagonetka. Spodbudno je le dejstvo, da vsi sedaj skušajo poiskati odgovor na to vprašanje.

Medtem pa je ukrajinski ministrski svet z odlokom določil predčasni konec šolskega

leta, da bo lahko 15. maja 250 tisoč šoloobveznih otrok od 7. do 14. leta zapustilo Kijev za poletne počitniške centre. Ukrajinske oblasti bodo v mejah možnosti omogočile, da bodo tudi starši otrok lahko zaprosili za predčasni dopust. Vsekakor pa bodo pri tem dali prednost materam. V Ukrajini se na vse kriplje trudijo, da ne bi prebivalstva zajela panika, ko so po daljšem obdobju molka spremenili zadržanje v informiranju, da sedaj prav dežujejo nasveti za obrambo pred radioaktivno kontaminacijo.

Tudi skupini tujih dopisnikov v ukrajinskem glavnem mestu posvečajo izredno skrb, v bistvu so jim iz varnostnih razlogov preprečili le dostop na ozemlje 30 kilometrov od elektrarne, ki se je že spremenilo v pravo »jedrsko puščavo«. Dopisi iz Kijeva niso alarmantni, navajajo predvsem tragedijo, ki je doletela žitnico Sovjetske zveze, umirjeno trpljenje ljudi, ki so morali zapustiti svoje domove pred nevidnim radioaktivnim sovražnikom. Iz dopisov pa izhajajo tudi napake, ki so jih zagrešile ukrajinske oblasti, ko so nedopustno prikrivale nesrečo celo osrednjemu sovjetskemu vodstvu.

V Pordenonu se je začel deželni kongres KD

MARKO WALTRITSCH

PORDENON — Včeraj popoldne se je v Pordenonu pričel 11. deželni kongres Krščanske demokracije. Na njem sodelujejo delegati izvoljeni na štirih pokrajinskih kongresih in še prej na kongresih 425 sekcij. Na njih je sodelovalo 18.076 članov, kar pomeni, da se je predkongresna razprava udeležilo 72 odstotkov članov KD. Razprava, ki jo je sinoči začel deželni tajnik Longo, se bo danes zvečer zaključila z izvolitvijo delegatov na vsedrjavni kongres KD. Na kongresu ne bodo volili novega deželne vodstva stranke. To bodo naredili na naslednjem organizacijskem kongresu, ki bo v juniju.

Včerajšnjemu poteku kongresa je predsedoval senator Andreatto, ki je

zvečer segel tudi v razpravo. Prisotni so bili tudi zastopniki drugih strank v deželi, tako večinskih kot opozicijskih.

Na kongresu bo danes brez dvoma veliko govora tudi o krizi v deželni vladi. Včeraj jutraj so namreč socialisti zahtevali prekinitev dela deželne odbora, dokler se ne razčisti vprašanje nove koalicije na občini v Trzinu, kjer je bil v četrtek zvečer izvoljen novi župan. Tajnik KD je dejal, da je njegova stranka takoj pripravljena razčistiti to vprašanje.

Tajnik Bruno Longo se je v svojem nad uro trajajočem poročilu dotaknil najpomembnejših vprašanj, ki tarejo današnjo italijansko družbo. Le del svojega posega je posvetil deželnim vprašanjem. Kongres je namreč splošnega značaja. Kot kaže se večina delegatov iz naše dežele opredeljuje za De Mitove pozicije, glavni nosilec

teh teženj je predsednik deželne vlade Biasutti.

Longo je uvodoma dejal, da bo o deželnih vprašanjih več govora na kongresu v juniju. Potem ko se je spomnil Alda Mora in je omenil nekatere mednarodne dogodke, se je zavzel za odkrito sodelovanje s katoliško Cerkvijo. Govoril je o gospodarski problematiki, o stabilizaciji, o brezposelnosti. Veliko je Longo polemiziral s komunisti. Obregnil se je tudi ob socialiste. Poudaril pa je veljavnost izbire petstrankarske koalicije tako v državnem kot v deželnem merilu.

Ko je govoril o deželnih vprašanjih, je Longo dejal, da se Krščanska demokracija zavzema za koalicijo katoliških, laičnih, liberalnih in socialističnih sil, in da se je lani poleti zavzela za sodelovanje vseh teh sil v deželnem odboru ter bila proti simplifikaci-

ji. Longo ni v poročilu omenil niti slovenskih niti furlanskih vprašanj. Nekaj več prostora je tajnik KD posvetil gospodarski problematiki dežele. Poenotiti je treba gledanje na gospodarski razvoj, otrestiti se je treba lokalizmov, je dejal Longo. Omenil je paket Altissimo za Trst in Gorico, nov zakon o obnovi potresnih krajev, pravo tolmačenje evropskih prispevkov za obmejne kraje. Kritiziral pa je vse tiste, ki vlečejo vodo na svoj lokalni mlin, tako v svoji kot v drugih strankah. Le na kratko je govoril o energetskih vprašanjih, o odnosih z IRI, ki niso dobri, o posegih EGS v deželi.

Na kongresu je prišlo tudi do sestanka med Andreatto, Biasuttijem, predsednikom deželne sveta Solimbergom in svetovalcem SSK Štoko. Kot izhaja iz tiskovnega poročila, so govorili o globalni zaščiti za Slovence.

Dan zmage

LJUBLJANA — Včeraj so tudi po vsej Jugoslaviji z vrsto prireditvev proslavili dan zmage in zloma nacizma. V Ljubljano, prvo jugoslovansko mesto heroj, je znova prišla letošnja štafeta mladosti. Centralna prireditev pa je bila še posebej slavnostna, saj so jo pripravili udeleženci tridnevnega srečanja »Tito v dar« iz Skopja, Sarajeva, Zagreba, Beograda in Ljubljane.

Posebna slovesnost je bila na Orlah pri Ljubljani, na območju, kjer so v noči med 8. in 9. majem partizani pregnali okupatorje in kvizlinge iz utrdb nad Ljubljano ter tako osvobodili mesto.

Tradicionalni in običajno zelo dobro obiskani »pohod po poteh partizanske Ljubljane« se je včeraj začel s tekmovalnim delom, nadaljeval pa se bo danes z manifestativnim in osrednjo proslavo, končal pa se bo jutri z manifestativnim pohodom po poteh tovarštva in spominov. (dd)

Pred vsedržavnim kongresom KD v stranki polemike med strujami

RIM — Danes se v Rimu začena zadnje dejanje kongresa krščanske demokracije. Drevi in jutri bi se morali namreč zaključiti še zadnji deželni kongresi, da bo slika stranke zaokrožena v luči vsedržavnega kongresa, ki bo pričel 25. maja. Vse bližji je kongres in vse ostreje postajajo polemike, ki delijo razne komponente stranke, še celo posamezne skupine, pa naj si bodo stare ali nove. Medtem ko se Piccoli in sredinska skupina zavzemata za upravičenost struj (kar je med drugim v polemiki z De Mito, s katerim bi moral skleniti levo-sredinsko koalicio), je Scotti, ki tudi pripada novi smeri, izrazil mnenje, da »struje ne bodo preživele«. Scotti celo trdi, da bi morala »Zaccagninijeva usmeritev izginiti«. Vsekakor pa kaže, da je Emilio Colombo naklonjen razpravi, ko se spominja na Mora in poudarja, da »je koalicija med sredino in levico že zgodovinska tradicija KD. Kako priti do te združitve, s koalicijo ali stapljanjem pa je predmet politične raziskave«.

Tudi pri »forzanovistih« je stanje vse prej kot umirjeno. Gianni Fontana je namreč prosil De Mito in Zaccagninijevo strujo naj »nakažeta nove možnosti skupnega življenja« in to na en glas s kolegom in somišljenikom Sandrom Fontano, ki se pripravlja, da predstavi svojo kandidaturo, za funkcijo v tajništvu stranke. Ob vsem tem pa moramo pripisati še De Mitovo stališče, ko ga, poleg struj moti tudi pojem vsesplošne in pogojne večine, in je zato že sporočil, da cilja na »močno večino, na čisto politično linijo« in na »strnjenje nove večine, ki bi lahko, od kongresa dalje, stranki vlila nove moči in jo obenem usposobila za sprejemanje nove italijanske družbe.« Samo minister Andreotti se je izvil križnemu ognju, ki so ga v stranki sprožile polemike in izjave, priprave koalicij in nakazi strategij. Za teden pred kongresom je namreč najavil obisk v Izraelu.

Vzdušje napetosti, ki ga v KD povzroča bližajoči se kongres, pušča svojo sled tudi v širšem političnem dogajanju stranke, kot dovolj zgovorno dokazujejo komentarji na vrh v Tokiu, ki so jih nekateri predstavniki KD izjavili reviji Panorama. Skoraj vsi komentarji minimizirajo obseg dosežkov predsednika ministrskega sveta Bettina Craxija. Za zmernost se je v tem primeru odločil

tudi Forlani, pa čeprav je bil eden izmed večjih zagovornikov »vladne pustolovščine« socialističnega tajnika. »Pomen dosežkov merimo s količino pridobljenega zaupanja,« meni Rognoni, ožji De Mitov sodelavec Gargani pa trdi, »da je Italija dobila le nekaj polovičnega.« S to izjavo se popolnoma strinja tudi Giorgio La Malfa, ki krivi Craxija še za »težko liro« in za prošnjo po zmanjšanju cene denarja. Če je res, da padajo na Craxija same kritike s strani krščanske demokracije, drži tudi, da mu je komunistična opozicija odmerila nekaj pozitivnih oznak, pa čeprav z rezervami. Sam Achille Occhetto je priznal predsedniku vlade, da se je uprl Reaganovim hegemonskim zahtevam in da je podčrtal, kako se v svoji izbiri zaveznikov KPI najprej obrne na vse napredne stranke in šele nato na PSI. Nekoliko bolj kritično gleda sicer Occhetto na rezultate vrha v Tokiu. Pozitivne oznake, pa čeprav povsem pričakovane, prihajajo tudi s strani novega »zunanjega ministra« KPI, Giorgia Napolitana, ki je prav tako v intervjuju za revijo Panorama pozitivno ocenil politiko Craxijevega kabineta. (gr)

Novo vodstvo sindikata časnikarjev

RIM — Enotni sindikat novinarjev FNSI ima od večera novi odbor. Potem ko so na izrednem kongresu na Siciliji izvolili za predsednika Guidija, so na seji vsedržavnega sveta izvolili novi odbor in tajnico Giuliano Del Buffalo. Novi odbor je bil izvoljen z enim samim glasom večine, zato so odborniki napredne struje Rinnovamento izstopili iz odbora, ki po njihovem mnenju nima večine in nima programa. Vse struje sindikata so izrazile obžalovanje zaradi razkola, vendar nobena ni odstopila od svojih stališč, kar nedvomno šibi položaj sindikata novinarjev.

Senat odobril zakonski osnutek Kmalu pokojnine za preganjance

RIM — Vsi politični preganjanci, ki so bili pod fašizmom italijanski državljani, danes pa živijo v Jugoslaviji in ki so bili doslej predvsem zaradi spornega tolmačenja nekaterih zakonov izključeni iz tega normativa, bodo v kratkem lahko deležni neke vrste pokojnine s strani italijanske države. Senat je namreč odobril zakonski osnutek komunistične senatorke Jelke Gerbčeve, ki pojasnjuje položaj mnogih antifašistov, nasprotnikov Mussolinijevega režima, ki so danes jugoslovanski državljani, med obema vojnama pa so bili pravno Italijani. Zakon, ki sta ga podpisala še senatorja Battello in De Sabbata, bo stopil v veljavo takoj po odobritvi poslanske zbornice, to se pravi čez nekaj mesecev.

Senatorica Gerbčeva je med razpravo podčrtala, da bo zakon vendarle

priznal pravni položaj preganjancev vsem antifašistom in borcev za svobodo, ki so bili doslej izključeni iz vseh dosedanjih zakonov. Gre za več sto ljudi, ki so bili nekoč italijanski državljani in ki že štirideset let zamačajo na svoje pravice.

Tržaška parlamentarka je izkoristila to priložnost in opozorila senat, da bi morala država jasno priznavati tudi pojav italijanskega kolaboracionizma v naših krajih, čemur mnogi (iz političnih razlogov) nasprotujejo. Gerbčeva je pri tem izrecno omenila proces o grozodejstvih v Rižarni, ki ni osvetlil, kot bi moral, vloge italijanskih kolaboracionistov. Treba je iorej pohiteti in tako npr. omogočiti tudi italijanskim sodnikom, da zaslišijo ukrajinskega nacističnega Ivana Demjanuka, ki je bil vpleten v krvave dogodke v Rižarni. (st)

Protiitalijanski bombni atentat blizu Merana

BOCEN — Včeraj ponoči ob 2.45 je v prometnem uradu železniške postaje v Postalu nedaleč od Merana počil peklenski stroj, ki je povzročil veliko gmotno škodo. Atentat naj bi izvršili skrajneži Heimatbunda, ki hočejo, da se nemški narodnostni skupnosti na Južnem Tirolskem prizna pravica do samoodločbe. Gre za organizacijo, ki ima svoj »fevd« prav v Postalu in v bližnji Lani in ki je 19. aprila izpeljala podeben atentat na poštni urad v Postalu. Storilci so zidove železniške postaje pomazali z napisi kakor »Los von Rom« (proč iz Rima) in »Walsche raus« (proč z Italijani) ter z grobo žaljivko proti predstavniku »zmernih Južnih Tirolcev« Langerju.

Za atentat je značilno da je bil izvršen dan pred zasедanjem ACLI o problemu mednarodnosti sprave, ki sta ga podprla tudi sam vodja SVP Magnago in škof Gargitter. Nad uralom, kjer je počila bomba, stanuje postajni načelnik z ženo in otrokoma, ki pa niso bili ranjeni.

Zaradi previsokega dopuščene sevanja

Gradnja francoske JE v Cattenomu sprožila nove proteste Posarcev

BOONN — Sredi polemik, prepiranja in protestov proti jedrski energiji, ki po nesreči v Černobilu nikakor ne jenjavajo v ZRN, je vzbudila posebno pozornost novica, da je posarska deželna vlada tožila francosko državo pred upravnim sodiščem v Strasbourgu zaradi orjaške, največje francoske jedrske centrale v gradnji v Cattenomu. Centrala, ki jo sestavljajo štirje velikanski bloki, bo imela skupno moč 5200 megavattov. Za primerjavo naj velja navedba moči zahodnonemške jedrske centrale v Biblisu: 1200 megavattov.

Kot je izjavil deželni minister za varstvo okolja v Saarbrücknu Jo Leinen (SPD), bi posarska deželna vlada rada s tožbo prisilila francoske oblasti, da bi občutno znižale količine in vrednosti radioaktivnega sevanja, ki ga bo oddajala največja francoska jedrska centrala. Tožbi posarske deželne vlade proti Cattenomu so se pridružili številni okraji in mesta v Posarju in v zvezni deželi Porenje-Pfalsko, a tudi mesto in okraj Trier.

Mestece Cattenom leži kakih 10 kilometrov od luksemburške in zahodnonemške meje ob Mozeli. Prvi blok nove jedrske centrale, ki je največja na svetu, bodo priključili na električno omrežje že letos jeseni, medtem ko bo drugi začel proizvajati električni tok leta 1987. Še pred zidavo centrale so v Parizu obljubljali prebivalcem Cattenoma in Luksemburžanom in Posarjem, da tretjega in četrtega bloka ne bodo zidali, četudi so dobro vedeli, da ga bodo.

Boj proti jedrski centrali v Cattenomu se vleče že od leta 1974. Proti zidavi se ni bojevalo samo »Združenje za rešitev mozelske doline« na francoski strani, ampak tudi Luksemburg in zlasti Posarje. Zgodba o zidavi cattenomske JE je zgodba pritiskov, laži, podkupovanja in zamačevanja. Pariz dolgo ni odgovarjal na očitke francoskih, luksemburških in zahodnonemških varstveni-

kov okolja. Ko bi bil moral priti z resnico na dan, je premier Raymond Barre kratko in malo razglasil celotno gradivo o zidavi JE v Cattenomu za državno tajno.

Ob Černobilu se ljudje v ZRN čedalje glasneje in vztrajneje sprašujejo, kako je z varnostjo zahodnonemških, a tudi francoskih in drugih reaktorjev in JE. Vrstijo se porogljivi komentarji na račun samozavesnih izjav notranjega ministra Zimmermanna, ministra za tehnologijo Riesenhuberja in drugih uradnih predstavnikov, češ »da se v ZRN ne more zgoditi taka nesreča kot v Černobilu«.

»Taka nesreča se res ne more zgoditi,« meni komentator, »ker takih reaktorjev v ZRN nimamo. To pa ne pomeni, da se ne more zgoditi nesreča s prav takšnimi ali še hujšimi posledicami.« V naših JE so se že dogajale stvari, da so »ljudem šli lasje pokonci«, pravijo poznavalci, čeprav ni prišlo do hujšega. V takem ozračju ni čudno, da se je spet razvnel star francosko-zahodnonemški spor, ki je doslej tlel bolj med Parizom in jugozahodnimi deli ZRN. Kancler Kohl se v tem pogledu ni hotel zameriti svojemu prijatelju Mitterrandu. Toda vprašanje je, ali se bo lahko dolgo upiral zahodnonemški javnosti, ki zahteva, da v Cattenomu obveljajo zahodnonemški predpisi o zgornji meji dopustnega radioaktivnega sevanja, ki ga sme okrog sebe širiti JE. Cattenom bo pošiljal v ozračje štirikrat do petkrat hujše sevanje, kot je v ZRN.

S francoske strani je slišati dokaj ciničen odgovor, da je takšna doza sevanja dovoljena v Franciji. Kaj bi rekli drugi Francozi, ki živijo ob številnih drugih JE po Franciji, če bi prav za Cattenom štirikrat znižali dovoljeno dozo sevanja, da bi zadovoljili sosede Luksemburžane in Nemce.

BOŽIDAR PAHOR

PODLOGE

GALANTERIJA

A. PERTOT

POMLADNE NOVOSTI

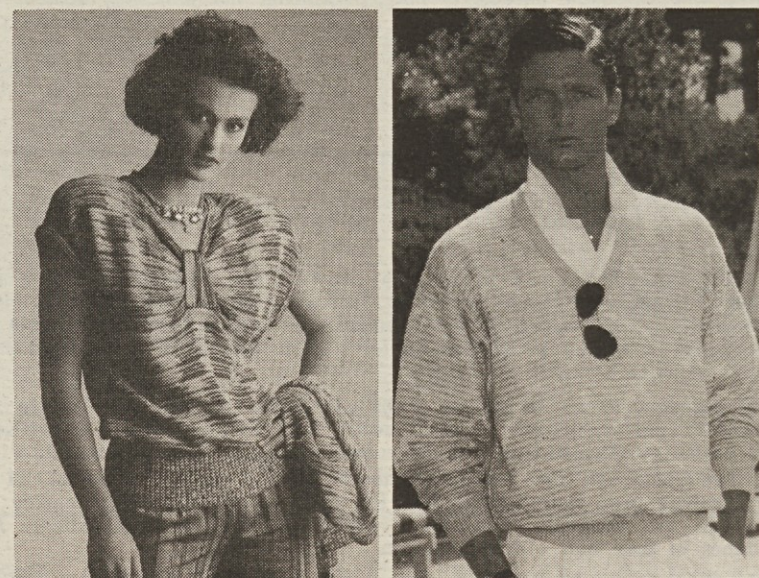
- žensko in moško perilo
- pletenine
- metrsko blago
- zavesa
- prti in posteljnina

T R S T — Ul. Ginnastica 22

Tel. 761-029

TRŽIČ MODNE NOVOSTI POLETJE 1986

LA MAGLIA

TRŽIČ - Ul. Roma 58

Telefon: 0481/73174

TRGOVINA

tutto per il
vse za
otroka

Bambino

TRŽIČ (Monfalcone) - Trg Republike 12 - Tel: 0481/73562

NUDI: oblačila in obutve za otroke in mladi-
no, vozičke, zibelke, posteljice, stajce,
artikle CHICCO, itd.

BOGATA IZBIRA NAJRAZLIČNEJŠIH
ARTIKLOV ZA VSE ŠPORTE

NOVOSTI 1986

TRŽIČ - Ul. Parini 5 — Tel. 0481/45735

v TRŽIČU (Monfalcone) Ul. Duca d'Aosta 91-93

OBIŠČITE NAS!!!

Ob 16. uri v goriškem Avditoriju 5. deželni kongres Slovenske skupnosti

Dolhar: Slovenci moramo delovati složneje in predvsem konstruktivneje

Danes popoldne bo v goriškem Avditoriju 5. deželni kongres Slovenske skupnosti. Na njem bo stranka pregledala svoje delovanje v minulem obdobju in načrtala smernice za bodoče delo.

Za to priložnost smo se obrnili na predsednika stranke dr. Rafka Dolharja in ga zaprosili za krajšo oceno o političnem položaju tako na deželni, kot na pokrajinski in občinski ravni, kjer je pač SSK prisotna.

DOLHAR: Predvsem bi rekel, da je naše delo potekalo v dveh smereh: v iskanju vedno boljših splošnih življenjskih in narodnostnih pogojev za celotno narodno skupnost v deželi F-JK in v skrbi, da prispevamo naš delež pri delovanju krajevnih uprav, kjer nam je to mogoče. Na Tržaškem in Goriškem, v različnih oblikah, sodelujemo v vseh krajevnih upravah: v večinskih koalicijah, kjer imamo izvršilne odgovornosti in s konstruktivno opozicijo, kjer teh odgovornosti nimamo. Problem zase je skrb za Slovence v videmski pokrajini, kjer je naše politično delovanje neposredno, oziroma se krije s splošno skrbjo za narodnostne pravice Slovencev ne glede kje v deželi živijo; to skrb bo treba vsekakor še razširiti in poglobiti.

Kako gledate na razvoj in perspektive te narodnostne skupnosti v videmski pokrajini?

DOLHAR: Politično gledano se vsekakor veselimo uspeha krajevnih političnih list v Nadiških dolinah, s katerimi so se Slovenci otreli pokroviteljstva vsedravnih strank, ki so Slovencev v videmski pokrajini še najbolj nenaklonjene. Kot človek, ki je doma iz tiste pokrajine in ki je imel srečo, da je obiskoval slovensko šolo pa si najtopleje želimo, da bi bilo Slovencev v videmski pokrajini na katerikoli način omogočeno šolanje v materinščini.

Glede splošne politične ocene v deželi bi dodal, da že dvajset let sodelujemo v sredinsko - levičarskih upravah na Tržaškem in Goriškem; tej koaliciji se je na Tržaškem v zadnjih letih pridružila Lista za Trst, kar gotovo ni izboljšalo odnosov krajevnih uprav do slo-

venskih vprašanj, ampak je nasprotno gotovo zaustavilo potek splošnega reševanja naših vprašanj.

Ali pri tem mislite na postopek o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti?

DOLHAR: Seveda, ker sem trdno prepričan, da je LpT zbrala okrog sebe najbolj nazadnjaške in Slovence nasprotno ljudi in vsem strankam, kot je jasno razvidno, pobrala glasove. Ta pojav je zaustavil plaho odpiranje Slovencev v sredinsko levičarskih strankah. Zato sem z velikim veseljem vzel na znanje razkol LpT, ki bo, kot upam, končno spametoval številne Tržčane. Na žalost se je sedaj odprl lov na volivce, ki se bodo nedvomno oddaljili od LpT in ta pojav skušajo sredinsko levičarske stranke oportunistično izkoristiti na škodo Slovencev.

Kako pa ocenjuje SSK ta skrajno zapleteni in nejasni politični položaj na Tržaškem?

DOLHAR: Za zapletenost sedanjega položaja ni kriv samo razkol Liste za Trst, temveč tudi nejasni in delno nasprotujoči si sporazumi iz leta 1984 o upravljanju tržaških krajevnih ustanov. Zato sem prepričan, da sta za premostitev sedanjega stanja možna le dva izhoda: ali predčasne volitve ali pa totalno nov upravno - politični sporazum.

Obstaja torej možnost predčasnih volitev, čez dve leti pa bomo volili novo deželno skupščino. S tem v zvezi obstaja predlog PSI, po katerem bi stranke, ki bi ne dosegle 4 od sto glasov, ne imele pravice izvoliti svojih predstavnikov v deželni svet. To bi oškodovalo SSK, kaj menite o tem?

DOLHAR: Izglasovanje takega deželnega volilnega zakona bi morala ne samo SSK, ampak celotna slovenska manjšina smatrati kot Slovencev sovražno dejanje, ki bi seveda zahtevalo od nas ponovno preverjanje sedanjih političnih zavezništev.

Kakšno pa je vaše mnenje o skupnem nastopanju Slovencev, oziroma o vlogi enotne slovenske delegacije?

DOLHAR: Predvsem bi poudaril, da ima Slovenska skupnost kot edina slovenska politična stranka v sklopu te manjšinske strukture svojo specifično vlogo, ki seveda ne izključuje enotnega nastopanja, ko gre za vse manjšinske probleme. Osebnost sem prepričan, da bi bilo treba delo enotne delegacije poglobiti in razširiti vsaj navznoter, če se že z zunanjimi uspehi ne moremo ponasati. Žal sta namreč manifestaciji na goriškem Travniku in v Trebach edina dva vidna uspeha, na katera smo vsi ponosni. Ker sem prepričan, da nam zaenkrat zunanji politični činitelji v državi niso naklonjeni in da torej globalnega zaščitnega zakona ni na obzoru sem odločno mnenja, da mora slovenska narodnostna skupnost v Italiji ne glede na svetovnonazorsko razvejnost delovati složneje in predvsem konstruktivneje. Zato bi morali biti domena enotne delegacije vsi sporni problemi znotraj manjšine same.

Pogovor zapisal
ALEKSANDER SISK

Bratuž: Sodelovanje v odborih temelji na jasnih sporazumih

Pred današnjim kongresom smo zastavili nekaj vprašanj deželnemu tajniku SSK Andreju Bratužu. Odgovore v celoti objavljamo.

Kateri so najpomembnejši politični trenutki med obema deželnima kongresoma?

ODG.: Prav gotovo je obdobje med dvema kongresoma, v našem primeru med časom po četrtem deželnem kongresu januarja leta 1983 na Opčinah do sedanjega, petega kongresa v Gorici, bilo zelo dejavno in plodno. Med najvažnejše politične momente v tem času bi gotovo dal na prvo mesto ponovno izvolitev našega deželnega svetovodca v Deželni svet Furlanije - Julijske krajine. S tem in samo po tem je SSK aktivno prisotna v sklopu deželne politike, samo s tem je lahko stopila v deželno večino, kjer se veliko odloča tudi o Slovincih, vsaj v sklopu deželnih pristojnosti. Zato nas tudi sedaj zaskrbljuje načrti socialistične stranke o novem volilnem deželnem zakonu, ki naj bi došlo izločilne meje za izvolitev deželnega svetovodca. Mi take načrte odločno zavračamo, saj menimo, da je raznolikost tudi v Deželnem svetu potrebna in to zlasti še v naši deželi, ki ima živo manjšinsko vprašanje.

Nadalje bi še omenil nekaj drugih mejnih točk. To so zlasti na manjšinskem področju uspešna povezava in zadrevni dosežki, kot na primer nastop na evropskih volitvah. Tu smo spet potrdili v širši vsedravnosti javnosti voljo edine slovenske stranke v Italiji ter obenem nakazali možnost enakopravnega zastopstva in izmenjave v tem najvišjem evropskem predstavniškem telesu. Jasno je še veliko drugih važnih mejnikov, kot lepa uveljavitev na parlamentarnih volitvah leta 1985, uspeh na pokrajinskih in občinskih volitvah itd. Posebej bi tu rad še omenil desetletnico deželne Slovenske skupnosti, ki smo jo lepo proslavili, ali pa uspešno manifestacijo v Osimu lanske pozno jeseni.

Kako ocenjuje SSK svoje delo in sodelovanje v upravnih telesih (deželi, pokrajinah, občinah)?

ODG.: Politična izbira za sodelovanje v raznih javnih upravah in v sami deželni večini ni od včeraj. SSK se je sicer za to politično pot odločevala vedno zelo odgovorno in resno, vsekakor ne za vsako ceno in še manj zaradi raznih teženj po oblasti. Sedanja sodelovanja temeljijo vsekakor na solidnih političnih sporazumih in dogovorih med strankami. V deželnem merilu gre za pomembno obliko sodelovanja v večini šestih strank (KD, PSI, PSDI, PRI, PLI in SSK), kjer se odloča o celotni deželni politiki. Tudi izven samega Deželnega odbora lahko stranka veliko vpli-

va, jasno vedno v sorazmerju glede na številčno in volilno moč! Sicer pa tudi npr. sedaj PLI ni več v odboru, pač pa v večini.

Gotovo ni morda tako sodelovanje vedno lahko, še posebej ne zdaj, ko se, recimo Lista za Trst, sili v večino oz. v odbor. Mi smo vedno jasno povedali, da nismo načelno proti vstopu novih sil, če te spoštujejo program. Sami pa hočemo vsekakor doseči najmanj enako dostojanstvo, z drugo besedo, pravico do enakovrednega vstopa v deželno vladno. — Naša prisotnost v tržaškem in goriškem pokrajinskem in občinskem odboru je spet sad odgovorne izbire na krajevni ravni. Enako tudi nova uprava z županom SSK v Nabrežini. Seveda nimamo povsod enakih pogojev ali enakih situacij, vendar mislim, da lahko vseeno poudarimo vsaj neko splošno deželno politično smer Slovenske skupnosti, ki se je odločila za podobno sodelovanja v upravah edino z namenom, da bolje in stvarneje koristi narodnim in drugim potrebam slovenske narodne skupnosti nasploh.

Kako ocenjujete sedanjí boj za globalni zaščitni zakon v enotnem nastopanju Slovencev v Italiji?

ODG.: Današnji trenutek v borbi za doseg zakonske zaščite Slovencev v Italiji nedvomno zahteva strnjeno in enotno nastopanje vseh Slovencev. Zato je tudi Slovenska skupnost vedno poudarjala in zagovarjala skupne nastope, ki pa v ničemer ne omejujejo avtonomnega nastopanja posameznih političnih sil. Vse te, — in SSK kot politična stranka v prvi vrsti — še vedno ohranjajo svoje specifično področje za vse tiste pobude, ki jih imajo za umestne in potrebne v lastnem merilu.

Smo torej še vedno za kar se da plodno, a enakopravno sodelovanje vseh političnih in drugih sil slovenske narodne skupnosti v Italiji pri naporih za uspešno in hitro reševanje naših problemov. Enotni nastop je zahteven in potreben prav na tej ravni v boju za manjšinsko zaščito. Prepričan sem, da bo tudi obrodil prejšnjim ali slej pozitivne sadove.

Katere bodo osnovne teme vaše petega kongresa?

ODG.: Na lepakah za peti deželni kongres smo zapisali, da se borimo za doseg zakonske zaščite vseh Slovencev v deželi Furlanije - Julijski krajini. S tem smo jasno začrtali osnovno vodilo oz. temo sedanjega kongresa. Smo v težavnem trenutku politične dialektike v državi in deželi. Od vlade in parlamenta zahtevamo, da upoštevata predvsem zahteve prizadete strani, to je slovenske manjšine, ki hoče doseči svojo zakonsko zaščito v vseh 35 občinah naše dežele, kjer živi, naj bo to v tržaški, goriški oz. videmski pokrajini. V tem smislu je gotovo to bistvena zahteva, ki bo s kongresa izšla, saj smo tudi kot stranka, ki ima zadrevni zakonski osnutek v senatu, kar se da zainteresirani, da se to za nas vse življenjsko vprašanje dokončno in pravično reši!

Berite

**Novi
Matajur**

POLETNE PRIREDITVE NA OBALI

PORTOROŽ — Portoroški avditorij, ki organizira približno tri četrtine prireditev za obalno-kraško turistično poslovno skupnost, bo imel letos na voljo (nominalno gledano) približno toliko denarja za te prireditve, kot lani. To pa drugače povedano pomeni, da bodo lahko letos pripravili manj turističnih prireditev kot lani.

Vodja tozda Avditorij Iztok Gaberc pravi, da bo prireditev res manj, da bodo pa nekoliko bolj udarne. Poleg običajnih manjših folklornih in popevkarskih prireditev, bodo letos pripravili vsak mesec le eno ali dve večji prireditvi. Tako bo 23. in 25. maja na vrsti rally Saturnus, ki bo štel za evropsko prvenstvo (s koeficientom dva), junija bodo solinarski dnevi, v začetku julija bo spet »smešni avtor«, za kar naj bi se letos prijavilo veliko več domačih predelovalcev avtomobilov. (za nagrado bodo ponudili deset let desetdnevnega križarjenja z jahto iz Portoroža). Sredi julija naj bi bil festival Melodije morja in sonca. Kakšen bo, še ni povsem jasno, želijo si, da bi festival oblikoval po vzoru sanremškega festivala, vendar je to odvis-

no od tega, če jim bo uspelo privabiti nekaj italijanskih pevcev in pevk zabavne glasbe. Avgusta bo na sporedu portoroška noč in teden prireditev, ki naj bi ga oblikovali po že ustaljenem obrazcu — športna tekmovalna, plavalni maraton, nočni tek, zidanje gradov v pesku, ex-tempore v pesku in že po tradiciji naj bi pripravili neko največje ali maxi kulturnično presenečenje. Manjkal ne bo niti ognjemet in tudi izbor lepote portoroške noči: »Če so miss lahko izbrali v tem kraju že pred 60 leti, ne vem zakaj je ne bi mogli tudi letos. Seveda bomo skušali to nekoliko organizirati in dekleta zbrali s pomočjo revije Antena, da bo stvar nekoliko resnejša.« razlaga Iztok Gaberc. V septembru pa bo še na vrsti pomorski krst.

Več manjših prireditev bo na voljo vsak dan na srednjeveški tržnici - Kaštel. Tu bodo nastopali narodnozabavni ansambli, zbori, čarovniki, žonglerji, pa tudi taki, ki se bodo sami pomudili, da bi kaj zanimivega zaigrali ali zapeli.

Če v Avditoriju ne bi imeli srednje-

veške tržnice in agencije za posredovanje glasbenih skupin, bi lahko že zdavnaj ukinili svojo tozdo, kajti s svojo temeljno dejavnostjo — organizacijo prireditev in kongresov zaslужijo premalo. Kot pravi Iztok Gaberc zato, ker je porazdelitev dohodka, h kateremu prispevajo s svojim delom neenakomerno. Največ potegnejo tisti, ki imajo ležišča in gostišča. Zato v delovni organizaciji turistična organizacija Portorož že dalj časa pripravljajo načrte za reorganizacijo tega tozda, vendar se doslej še niso uspeli dogovoriti, katera oblika bi bila za vse najprimernejša. Medtem, ko nekateri zagovarjajo, da bi morali ločiti vsebino (prireditve in kongrese) in jih vključiti v delo oddelka za marketing v DSSS, vzdrževanje stavbe pa dodeliti tozdu Igralnica - Sasino, pa drugi zagovarjajo zamisel, da bi moral tozda Avditorij postati v celoti z vso dejavnostjo posebna delovna enota portoroške igralnice. Obstaja pa še tretja možnost — da Avditorij ostane tak, kakršen je, le z drugačnim deležem pri delitvi skupaj zaslužene turistične pogače.

BORIS ŠULIGOJ

Maks Zadnik

Partizanska

bolnišnica »Zalesje«

2.

Bolniški objekt — v zemljo vkopan velik prostor, pokrit z avtomobilsko ponjavo, v katerem je prostor, pokrit z avtomobilsko ponjavo, v katerem je bilo prostora za 16 ležišč in so ga po potrebi segrevali s pečico — so gradili trije odredovi borci in najbolj zanesljivi vaščani iz Tater ter Šproharjevi hčerki Marija in Kristina. Z notranje strani so prostor obložili z drvini in slamo, zunaj pa so šotor zamaskirali z vejami, mahom in listjem. Nekoliko stran so imeli posebno skrivališče za zdravila. Javki za bolnišnico pa sta bili na Tatrah pri Justini Mahnetovi Gržnivi in v Šproharjevi domačiji, kjer je bila tudi kuhinja. Razen pri Šproharjevih so izmensko kuhali za ranjence tudi pri Štravsovih in Miklavčevih. Ekonom za bolnišnico je bil Jože Petkovšek-Branko, kuharica pa Marija Vovk iz Gradišča pri Obrovu.

Prve ranjence so v bolnišnico sprejeli po boju Sercejeve brigade z Nemci na Tatrah 14. novembra

1943. Štab Istrskega odreda je poročal 21. novembra štabu 14. divizije, da se v bolnišnici zdravi 8 borcev iz njenih enot, kar ne izključuje možnosti, da so bili tedaj v bolnišnici tudi drugi ranjeni.

Prvi zdravnik je bil tržaški študent medicine Bernard Šemrlj-Nadi (obtoženec s P. Tomažičem na drugem procesu decembra 1941). Decembra 1943 ga je zamenjal italijanski vojaški zdravnik poročnik »Pietro«, ki se je bil po italijanski kapitulaciji priključil partizanom. Vendar se je kmalu izkazalo, da ni zadosti več, razen tega pa se ni dovolj trudil za ranjence, zase pa je zahteval posebno hrano in druge privilegije, ki mu jih tedaj ni bilo mogoče dati. Ker pa je v nogo hudo ranjenemu četnemu komisarju Jožetu Volkmu iz Kosovelove brigade 8. januarja 1944 vbrizgnil za ublažitev bolečin preveliko dozo morfine, ranjenec pa je zaradi tega umrl, je postal poročnik Pietro sumljiv. Okoli 22. januarja ga je zamenjal dr. Magomed Gadžijev-Miša in mu, kot sam trdi, dokazal, da je »sabotiral«, ker je ranjenca Rudiju Mavrinu nepravilno zdravil zlomljeno rebro.

Bolnišnica je ostala na tistem območju do srede marca 1944. Takrat se še ni imenovala »Zalesje«. Iz ohranjenega nepopolnega seznama ranjencev, ki so ga začeli voditi po prihodu dr. Magomeda Gadžijeva-Miša, je razvidno, da je bilo v bolnišnico sprejetih 24 ranjencev. Iz že omenjenega poročila odredovega štaba z 21. novembra 1944 in iz dokumenta,

pisanega 6. decembra 1943 (arhiv IZDGF 301/V), je ugotovljenih še 8 imen ranjencev. To pa nam priča, da se je v bolnišnico zdravilo najmanj 32 bolnikov in ranjencev. Verjetno pa je bilo vseh pacientov v tej bolnišnici okoli 40, ker so v šotoru ležali le huje ranjeni, medtem ko so se laže ranjeni zadrževali po padeških domačijah, zlasti pri Šproharjevih in Štravsevih. Teh pa niso vpisovali v sezname.

Bolnišnica je bila podrejena štabu Istrskega odreda, ki je skrbel za njeno delo, kadre, zaščito, prehrano, zdravila in opremo. Pri oskrbi s hrano, zdravili in opremo so požrtvovalno pomagali prebivalci Tater, Ostrovice in Padeža, ter nekateri politični delavci iz sosednjih vasi. Skrb za ranjene in bolne partizane je bila slehernemu, posebno mladini, najpomembnejša naloga. Zato so prebivalci dajali ranjencem vse dobroto, ki so jih premogli.

Rudi Mavrin, ki je bil ranjen na Tatrah 14. 11. 1943 in se je zdravil v bolnišnici od 18. novembra 1943 do 7. maja 1944, je v svojih spominih zapisal, da so jih ljudje negovali z večjo skrbnostjo in nežnostjo kot svoje otroke. Saj so jim Šproharjevi odstopili celo svoje postelje. Glede skrivnosti bolnišnice pa velja poudariti, da so vsi prebivalci Padeža, Ostrovice, Kozjan, Oreha, Mrš in Tater vsaj približno vedeli, kje je bolnišnica, vendar je ni nikoli nihče izdal. Zato je Nemci kljub vztrajnemu iskanju niso našli.

Priprave na volitve jusarskih odborov, ki bodo 15. in 16. junija Domačini se opredeljujejo za skupne liste

Kot smo že poročali, so v teku priprave na volitve odborov, ki bodo ločeno upravljali jusarska premoženja nekaterih skupnosti na Tržaškem. Volitve bodo v nedeljo in ponedeljek, 15. in 16. junija, in sicer pri Banih, v Barkovljah, Bazovici, Lonjerju, na Opčinah, Proseku, v Padričah, na Rocolu ter v Škedenju, ki spadajo pod tržaško občino, in v Medji vasi (skupno s Štivanom), ki spada pod devinsko - nabrežinsko občino.

Priprave potekajo pospešeno, saj bo mogoče predložiti kandidatne liste od petka, 16. maja, ob 8. uri jutraj, do srede, 21. maja, opoldne. Na to moramo posebno opozoriti, saj skupnosti, pri katerih bodo volitve, nameravajo večino predložiti skupne oziroma enotne liste, kar zahteva določen organizacijski napor. Poleg določitve kandidatov (čeprav so jusarski odbori 5-članski, so na vsaki listi lahko največ po 4 kandidati) in izdelave znaka (skupne liste se seveda ne bodo predstavile pod znaki tradicionalnih strank), mora kandidatne liste podpisati tudi

določeno število predlagateljev, in to pred notarjem ali pred drugim javnim funkcionarjem.

Pri teh organizacijskih naporih so se mnoge skupnosti obrnile na Kmečko zvezo, da bi jim nudila tehnično pomoč. KZ je namreč ena tistih organizacij, ki redno sledijo problematiki jusarskih premoženj in njihovega upravljanja in ki so podprle zahtevo raznih skupnosti na Tržaškem po izvolitvi jusarskih odborov. Pri tem velja spomniti, da volitve niso bile razpisane povsod tam, kjer so jih skupnosti zahtevale. Ni jasno, kakšni razlogi so botrovali tej odločitvi, ni pa niti izključeno, da bodo drugod na Tržaškem potekale takšne volitve v bližnji prihodnosti, mogoče že jeseni.

V okviru priprav na sedanje volitve se je KZ odzvala vabilu nekaterih skupnosti, da sodeluje na informativnih srečanjih po vaseh. Takšno srečanje je potekalo predsinocnim v Lonjerju in sicer na pobudo Kulturnega društva Lonjer - Katinara. V društvenih prostorih se je zbralo precejšnje število domači-

nov, kljub temu pa je predsednik Lucijan Malalan uvodoma obžaloval, da udeležba ni bila še večja, saj gre za zadevo, ki je velikega pomena za celotno skupnost.

Na srečanju je tajnik KZ Edi Bukavec izčrpno obravnaval volilni postopek, podrobneje pa je orisal tudi vlogo in pristojnosti odborov, ki bodo po volitvah upravljali jusarsko premoženje. Povedal je, da bodo ti odbori na svojem delomočju nadomestili občinsko upravo, ki je doslej upravljala jusarsko premoženje, pri čemer bodo kajpak lahko v večji meri odražali resnične potrebe in zahteve posameznih skupnosti.

Udeleženci večera so po daljši razpravi sklenili, da bodo predložili enotno listo s kandidati, ki naj bi predstavljali vse komponente krajevnega slovenskega življa in ki naj bi tudi zastopali vse zaselke. Za to bo poskrbel širši koordinacijski odbor, ki je bil imenovan na srečanju.

Podobno srečanje kot predsinocnim v Lonjerju je sinoči potekalo na Proseku, v prihodnjih dneh pa se bodo zvrstila še druga.

Včeraj začetek tridnevnega mednarodnega kongresa

Zaupanje v uresničevanje ciljev Helsinške listine

»Dober Kitajec mi je bližji od slabega Španca. Pojem Španijo in jo čutim do mozga: toda — še pred tem — sem človek sveta in brat vsem ljudem. Prav zato ne verjamem v politične meje.« Te misli španskega umetnika Federica Garcie Lorca spremljajo tridnevni mednarodni kongres o zaključni listini helsinške konference, ki se je včeraj začel na Tržaški univerzi. Kot smo poročali, sta ga priredila univerza in dunajski Center za koordinacijo raziskovanja in dokumentacije na področju družbenih ved v sodelovanju z milanskim Inštitutom za mednarodno politiko in s tržaškim Goethe inštitutom.

Zasedanje je včeraj dopoldne na Ekonomski fakulteti odprl rektor Paolo Fusaroli, ki je tržaški kongres označil za bogatejšega, bolj razčlenjenega in celovitejšega v primerjavi s poprejšnjimi v Budimpešti, Pragi in na Poljskem. Njegov namen je pripraviti pot zaključnemu srečanju, ki bo čez nekaj mesecev na Dunaju, in iz katerega naj bi izšla homogena interdisciplinarna interpretacija črke in

duha Helsinške listine, na katero smo svoj čas vsi gledali z velikim zaupanjem in z upravičenimi pričakovanji. Trst in njegova univerza — je dejal Fusaroli — z velikim zadovoljstvom sprejemata ugledne goste, tuje in italijanske strokovnjake, kot nadaljnji dokaz, da je mednarodna vloga našega mesta danes soglasno priznana in cenjena. Rektor je svoj pozdravni nagovor končal z željo, da bi kongres prispeval še en odločilni korak k prijateljstvu med narodi.

Včerajšnji plenarni del zasedanja so izpolnili referati priznanih družboslovcev Adama Schaffa, Giorgio Conetija, Francesca Ricciuja in Jana Beringa, ki so obravnavali Helsinško listino in njeno tolmačenje oziroma uresničevanje z različnih disciplinarnih vidikov. Ustavimo naj se pri zadnjem poročevalcu, ki je v zaključnem delu posega dejal, da priznavanje človekovih pravic in svobode pomeni hkrati priznanje enakih pravic do razvoja vsakega posameznika, tako, da se nikoder ne bo čutil tujega ali zapostavljenega. Le na tak način se namreč posameznik lahko čuti člana kolektiva in lahko služi širši skupnosti oziroma prispeva k njenemu razvoju. Tako se torej povezujeta zaščita človeka in naroda, tako je treba reševati problematiko odnosov med posameznikom in družbo, ki se izraža tudi preko odnosov med pravicami in dolžnostmi. Zaradi tega je načelo zaščite človekovih pravic potrebno dodati tudi načelo enakopravnosti in samoodločbe, ki se — tako kot načelo spoštovanja človekovih pravic — nanaša tudi na manjšine.

Dobro desetletje, ki je minilo od podpisa Helsinške listine, je temeljito spremenilo mednarodno prizorišče in njenemu uresničevanju zastavilo nove zahteve in probleme. Jugoslovanska udeležena kongresa, prof. dr. MOMIR MILOJEVIĆ, docent na beograjski Pravni fakulteti, in dr. BOJANA TADIĆ, znanstvena sodelavka Inštituta za mednarodno politiko in gospodarstvo, sta se v kratkem pogovoru zelo spodbudno izrazila tako o tržaškem kongresu, kot o možnostih uresničevanja Helsinške listine. Zamisel o projektu se je rodila leta 1984 v Dubrovniku, na naslednjih srečanjih so strokovnjaki izdelali seznam izbranih terminov in metodologijo dela, tokrat pa v Trstu prvič poleg jezikovnih vprašanj obravnavajo tudi vsebinska. Na zaključnem dunajskem srečanju bo dokončno oblikovan projekt uresničevanja listine, tako z znanstvenega kot s političnega vidika, kar bo v bistvu sinteza skupnega v različnih pogledih in interpretacijah ter tega, kar se v različnih sredinah različno razume. Tržaški kongres poteka torej v trdem pripravljenosti, da bo moč uresničiti cilje, ki jih je s Helsinško listino sprejelo 35 držav podpisnic (vb)

Še zbirajo prijave za potovanje v Tübingen

Kaže, da je na Tržaškem zanimanje za obisk v Derendingenu, na slovesnosti, ki bo 29. junija ob 400-letnici smrti Primoža Trubarja, precej veliko. Doslej se je na Sindikatu slovenske šole, ki zbira prijave, najavilo nad trideset ljudi. Ker je na razpolago še nekaj mest, je Sindikat slovenske šole sklenil, da podaljša rok za prijave do petka, 16. maja. Vpisovanje poteka na njegovem sedežu, v Ul. Filzi 8 (tel. 61193) vsak dan, od 11. do 12. ure. Sindikat hkrati sporoča, da bo avtobus odpotoval naravnost iz Trsta, in vabi vse tiste, ki so se že prijavili za izlet, da se zglasijo na njegovem sedežu za dodatna pojasnila.

Okvirni program potovanja v Derendingen pri Tübingenu je naslednji: odhod iz Trsta v soboto, 28. junija. Naslednjega dne ob 9.30 bo slovesnost v cerkvi sv. Gala, kjer bodo odkrili dvojezično ploščo v Trubarjev spomin. Sledile bodo razne prireditve v Domu Primoža Trubarja in v že omenjeni cerkvi. V ponedeljek, 30. junija, bo ogled Tübingena, Bebenhausen, kjer so snemali film o Trubarju, ter Urach. Povratak bo v torek, 1. julija.

● V ponedeljek, ob 19. uri bo v konferenčni dvorani Naravoslovnega muzeja predavanje o okusu in možnosti priprave nekaterih vrst gob. Srečanje prireja, v sodelovanju z Naravoslovnim muzejem, gobarsko društvo »G. Bresadola«.

Z včerajšnje tiskovne konference

Prihodnji teden deželni kongres KPI Tajnik Alessandro Natta jutri v Trstu

Naslednji petek se bo v konferenčni dvorani na razstavišču pri Montebellu v Trstu začel deželni kongres KPI, ki ga bo z uvodnim poročilom odprl tajnik Roberto Viezzi. V imenu strankinega vsedržavnega vodstva se ga bo po vsej verjetnosti udeležil poslanec Gianfranco Borghini in kot je na včerajšnji predstavniški konferenci povedal tajnik Viezzi bo na otvoritvi prisoten tudi predsednik deželnega odbora FJK Biasutti.

Tajnik Viezzi je na včerajšnji tiskovni konferenci orisal osrednje teme, o katerih bo govor na tridnevnem zasedanju komunistov v Trstu. V ospredju bo seveda skrb za utrditev stranke na deželni ravni, kar je gotovo odvisno od utrjevanja deželne enotnosti. Druga tema, kateri bo kongres KPI, kot sicer vsedržavni v Firencih, posvetil veliko pozornost, bo vprašanje miru in nato mednarodnega sodelovanja; v tem okviru je tajnik Viezzi posebno poudaril važnost zakonskega predloga KPI o gospodarskem sodelovanju na obmejnem področju naše dežele in obenem kritiziral nejasnost in zmedo v vrstah deželne večine, predvsem pa v Krščanski demokraciji, glede tega vprašanja; Viezzi je poleg tega označil predlog poslanca Colonija o tem vprašanju kot omejevalnega in neprimerne. Ob tem je tudi pristavil, da je za aktivno politiko ob meji nujno potrebno področje miru, zaradi česar je treba utrditi stvarnost »odprte meje«, dobre odnose med Italijo in Jugoslavijo in v tem okviru dokončati izvajanje osimskih sporazumov.

Velika pozornost bo na deželnem kongresu KPI namenjena gospodarskim vprašanjem, v okviru katerih se KPI zavzema za novo politiko razvoja in novo politiko

uporabe teritorija. Stranka bo posvetila posebno pažnjo tudi reformi deželne uprave, ki je postala birokratski organizem, ki vse preveč osredotoča razne pristojnosti. Zaradi tega je sedanja deželna večina po mnenju KPI neprimerna in jo je treba zamenjati na osnovi dogovora na programski osnovi; s tem v zvezi deželni komunisti izražajo pripravljenost sočanja z ostalimi strankami o konkretnih vprašanjih. Poleg tega tudi zahtevajo drugačen odnos med večino in opozicijo in obsojajo določeno mero nadutosti, ki jo v številnih primerih izkazuje večina do opozicije.

Na deželnem kongresu bo KPI izvolila novi deželni komite.

Na včerajšnji tiskovni konferenci je spregovoril tudi pokrajinski tajnik Poli, ki je, potem ko je ocenil politični položaj na krajevni ravni in ponovil predloge KPI za premostitev sedanjega stanja, ocenil kot povsem nerazumljivo in zelo hudo že samo dejstvo, da bo tržaški občinski svet na ponedeljkovi seji razpravljal le o rednih upravnih vprašanjih, ne da bi pred tem prišlo do političnega razčiščenja. KPI bo vsekakor v občinskem svetu sprejela primerne pobude, da bi prišlo do tega razčiščenja.

Uvodoma je deželni tajnik Viezzi podčrtal važnost nedeljske javne manifestacije na Pomorski postaji v Trstu, na kateri bo govoril sam vsedržavni tajnik stranke Alessandro Natta. Gre za prvi Nattov nastop po vsedržavnem kongresu, zaradi česar bo gotovo vzbudil veliko pozornost. Svoj govor bo vsekakor osredotočil na mednarodno politiko v Evropi, po besedah deželnega tajnika Viezzija pa bo govoril tudi o jedrski nesreči v Černobilu.

Zanimivo predavanje NSK v dvorani Trgovinske zbornice Južnotirolska stvarnost včeraj in danes

V sredo je bilo v konferenčni dvorani Tržaške trgovinske zbornice tretje predavanje iz ciklusa, ki ga je Narodna in študijska knjižnica v Trstu tokrat poimenovala »Podobe srednjeevropske stvarnosti«, obravnava pa problematiko koroške manjšine v Avstriji, italijanske v Istri, nemške v Poadižju in francoske v Dolini Aoste.

O problematiki južnotirolske skupnosti sta spregovorila: prof. Steurer, ki poučuje na višjih srednjih šolah v Bocnu, ki je domačin in torej dnevno doživlja tamkajšnjo stvarnost in prof. Karl Stuhlpfarrer, docent za moderno zgodovino na dunajski univerzi, ki je prav pred časom izdal zanimivo študijo o južnotirolski problematiki v obdobju pred in med drugo svetovno vojno.

Oba gosta je občinstvu predstavil predsednik NSK prof. Jože Pirjevec, ki je dejal, da se nacionalna problematika v Poadižju sicer močno razlikuje od problematike slovenske manjšine na Koroškem in v Italiji, da je pa izredno važna in pomembno spoznavati to stvarnost, ki se danes kaže med drugim tudi v porastu deščarskih sil na tem območju, kot je to primer tudi tu pri nas, ali pa na avstrijskem Koroškem.

Izvajanje obeh predavateljev je bilo izredno zanimivo in poučno, saj je prikazalo udeležencem preteklo in današnjo stvarnost v Poadižju, ki so jo pred in med vojno pogojevali vojaški in politični interesi med fašističnim režimom v Italiji in nacističnim v Nemčiji, ki so jo v povojnem času pravtako pogojevali mednarodne pogodbe, zakon o avtonomiji za to

področje, obdobje političnega terorja in atentatov, odobritev posebnega paketa glede pravic nemško govorečega prebivalstva, bolj ali manj uspeši poskusi dvojezičnega poslovanja v šolah in v javnih uradih, obdobje obreza sožitja med tremi narodnostnimi skupnostmi na tem območju: nemško, italijansko in ladinsko in končno zaostreitev politične situacije po zadnjih občinskih volitvah, ko je na primer neofašistična stranka v Bocnu postala po številu najmočnejša stranka v tem kraju.

Vse to dogajanje, od tistih časov, ko je nacistična Nemčija še načrtovala novo deželo za vse tiste prebivalce nemške narodnosti, ki bi se odločili za iselivstvo iz Italije, do česar pa zaradi vojnih dogodkov ni prišlo, pa vse do današnjih časov, ko se predvsem med mladimi porajajo težnje po boljšem medsebojnem sožitju, po spoštovanju pravic enih in drugih in po odstranjevanju vsega, kar to sožitje ruši, je prišlo do izraza v obeh predavanjih, ki jih je dopolnila še zanimiva diskusija, ki je zajela med drugim tudi vprašanje, zakaj se prebivalstvo Poadižja na primer ni odločilo za boj proti nacizmu, kot se je to odločil majhen na-

rod, kot je slovenski, ki je začel z uporomo proti fašizmu takoj, ko se je le-ta pojavil ter je s svojim bojem nadaljeval vso vojno dobo in se še danes bori, v sklopu naprednih sil, proti nacionalizmu, proti šovinizmu, za mir in mirno sožitje.

V četrtek, 15. maja, bo v isti dvorani zaključno predavanje, posvečeno francoski skupnosti v Dolini Aoste. Predavatelja bosta prof. Robert Luven in prof. Claudio Magnabosco.

Magellanov oblak po Radiu Trst A

Danes ob 18. uri bo po valovih Radija Trst A na sporedu prvo nadaljevanje znanstvenofantastične nadaljevanke v 8 delih »Magellanov oblak«, ki jo je po romanu Stanislaw Lema dramatiziral Mario Uršič.

Dramsko uredništvo naše radijske postaje si šteje v posebno čast, da mu je kot prvi slovenski radijski hiši vendarle uspelo realizirati prvo radijsko »science-fiction«, kar seveda ni ne majhen ne spregledljiv podatek. Odločilo se je za znanstveni utopični roman poljskega pisatelja Stanislaw Lema »Oblak Magellana« iz leta 1955, ko je bilo pisatelju komaj 34 let.

Pri projektu, ki ga je režiral Mario Uršič (asistentka režije Mirjam Maver, ton in montaža Sandro Guštin), sodeluje vrsta domačih igralcev, v glavni vlogi Otanija pa nastopa Tone Gogala.

Pestra kulturna dejavnost KD »Primorsko« iz Mačkolj

KD Primorsko iz Mačkolj si svoje kulturno življenje redno napolnjuje s prireditvami, gostovanji umetniških skupin in še drugimi proslavami. Tako je bil na primer v nedeljo, 27. aprila, v Srenjski hiši v Mačkoljah zanimiv kulturni popoldan, ko je prvič gostovala dramska skupina KD Kraški dom z Repentabra, ob njej pa je za otvoritev programa nastopil tudi duo harmonikašev, članov ansambla Synthesis 4, ki ga vodi prof. Klavdij Furlan. Aleks Mahnič in Aleksij Jercog sta se letos že izkazala na Srečanju glasbenih šol Primorske, najprej v Križu, nato pa še na zaključni reviji v Postojni, kjer sta bila izbrana kot predstavnika Glasbene maticе.

Občinstvo pa je še posebej lepo sprejelo Aleševčevo veseloigro v enem dejanju Podlaga zakonske sreče, ki jo je režiral Drago Gorup.

Preden se začne čas prireditev na odprtem pa bo KD Primorsko sklenilo letošnjo sezono s proslavo 45-letnice ustanovitve OF, ki bo jutri, 10. maja, ob 20.30 v Srenjski hiši v Mačkoljah. Na vrsti bo slavnostni spored: najprej govor ravnatelja NSK Milana Pahorja, nato partizanski recital Kostance Filipovič in Draga Gorupa ob spremljavi kitarista Marka Ferija, za zaključek pa še nastop mešanega pevskega zbora Primorsko iz Mačkolj. (dam)

Trauner posegel glede olajšav INPS

Tržaški podžupan Trauner se je v Rimu srečal s svojim strankarskim

kolegom, liberalnim ministrom Altisimom, in ga seznanil z zahtevami zainteresiranih gospodarskih kategorij v zvezi z olajšavami INPS za trgovce, obrtnike in turistične operaterje na osnovi paketa za Trst. Gre v bistvu za problem interpretacije zakona, ob katerem se je v zadnjem času dvignilo precej polemik zaradi omejevalnih stališč zavoda INPS. Vse pa kaže, da bo vprašanje moč pozitivno rešiti, saj je Trauner po vrnitvi iz Rima izrazil »največje zadovoljstvo nad izidom pogovorov z ministrom«.

Tržaški in graški župan odkrila spominsko ploščo

V okviru vse tesnejših prijateljskih stikov med Trstom in Gradcem je včeraj obiskal naše mesto graški župan Stingl. Stingl in tržaški župan Richetti sta pred galerijo Tergesteo odkrila spominsko ploščo, ki jo je našemu mestu poklonila graška občinska uprava.

Plošča je postavljena v galeriji, kjer stoji pohištvo, ki jo ostalo v Trstu, ko se je pred dvema letoma zaključil festival »Rože Alpe Adrije«.

● V sredo, 14. maja, ob 20.30 bo v dvorani krožka za kulturo in umetnost CCA, Ul. San Carlo 2, revija manekenk in manekenov šole, ki jo vodi Nora Gemelli. Navzoče bo pozdravil predsednik krožka Tombesi.

Državna ustanova za električno energijo ENEL obvešča, da bo jutri med 6. in 9. uro zaradi vzdrževalnih del, prekinila dobavo električnega toka v Devinu, Černičju in Ribiškem naselju.

Po trditvah službe za zdravstveno fiziko pri KZE Radioaktivnost na Tržaškem kljub dežju ni zaskrbljujoča

Včeraj je tehnično-znanstveni odbor, ki sta ga umestila deželna odbornika za družbeno zaščito in za zdravstvo Giovanni Di Benedetto in Gabriele Renzulli skupno s tržaško prefekturo izdal komuniké, v katerem je rečeno, da se nadaljujejo analize zraka, vode, zemlje in hrane s posebnim poudarkom na mleko. V skupnem komunikéju je še pisano, da se nadaljuje pozitivni trend prejšnjih dni in da so specifične analize vodovodov dale povsem pozitivne izsledke. Deželni tehnično-znanstveni odbor nadalje poziva prebivalstvo, naj se še nadalje drži varnostnih norm, ki jih je objavil v prejšnjih dneh.

Podatki o radioaktivnosti v zraku, mleku, zelenjavi, pitni vodi in na zemlji na Tržaškem so iz dneva v dan manj zaskrbljujoči, pa čeprav sta četrtek popoldanski dež in ploha v noči med četrtkom in petkom za malenkost povečala radioaktivno onesnaženje zraka in zemlje.

Kot nam je povedal član službe za zdravstveno fiziko pri krajevni zdravstveni enoti dr. Luciano Benini, je radioaktivnost v zraku ostala v zadnjih dneh nespremenjena, saj je ob pozitivnem činitelju ugodnih vremenskih razmer, ki prispevajo k od-

daljitvi radioaktivnega oblaka še negativen element občasnih padavin.

V pitni vodi niso zabeležili radioaktivnosti, listnata zelenjava pa ohranja svojo prejšnjo minimalno »radioaktivno vrednost«. Isto velja za mleko, v katerem so sicer dobili radioaktivne sledi, vendar pa seveda daleč pod varno mejo. Radioaktivnost v zemlji se je minimalno povečala, v zraku pa je »stanovitna«.

Merjenja izvedencev službe za zdravstveno fiziko so dala sledeče izsledke: včeraj so v zraku zabeležili 0,025 nanokirija izotopa joda 131 na kub. meter, kar je nekoliko manj od prejšnjega dne, ko so izmerili 0,32. Radioaktivnost v zadnjih petih dneh v mleku niha od 0,5 do 5 nanokirijev joda 131 na liter, medtem ko je bila včeraj listnata zelenjava »radioaktivna« do 400 - 500 nanokirijev na kilogram.

Govedo nazaj na Poljsko ovce pa v Bolgarijo

Govedo in ovce, ki so čakale teden dni na prosoški železniški postaji, so se včeraj lahko vrnila na Poljsko in

v Bolgarijo. Bolgarsko izvozno podjetje Rodopa Impex je namreč včeraj dopoldne le poslalo teleks in s tem tudi formalno sprejelo povratek 620 »spor-nih« ovac. Včeraj so na sedem vagonov natovorili tudi poljsko govedo; češkoslovaške in madžarske pristojne oblasti so dovolile tranzit goveda preko svojega ozemlja.

Skrbi gospodinj v teh kočljivih dneh

O reaktivnosti, o nevarnosti atomskega žarčenja govorijo in razpravljajo danes vsi: na ekranih televizije si sledijo okrogle mize in predavanja, po radiu govorijo razni strokovnjaki, časopisi objavljajo enkrat bolj, drugič zopet manj pomirjujoče vesti.

Kako pa preživlja te težke dneve gospodinja, tista, ki mora skrbeti kako bo prehranila svojo družino?

Spričo vseh bolj ali manj katastrofalnih vesti glede okužbe hrane, predvsem zelenjave in mleka, se je izbira, kaj pripraviti za kosilo in večerjo močno skrbila. Po prodaji v raznih trgovinah lahko sklepamo, da je v teh dneh hrana skoraj pri vseh enolična: na jedilniku so testenine, riž, zamrznjena hrana in zelenjava in seveda krompir. Od tu dalje postajajo gospodinje že močno zaskrbljene kaj kupiti, kaj skuhati, sprašujejo trgovce za datume proizvodnje, se med seboj pogovarjajo in posvetujejo, če bi bilo dobro le vzeti tudi kaj drugega, ali je bolje, če se držijo tistega, kar je bilo ukazano, ali svetovano.

Srednja pot je vedno najboljša pot, so vedeli povedati že naši predniki. Držati se predpisov je seveda priporočljivo, pretiravati pa seveda ne gre. Trgovci sicer tožijo o velikih izgubah, toda tisti, ki bodo najbolj plačali na račun sedanjih dogodkov, bodo konec koncev vendarle zopet potrošniki.

Vrsta sestankov dolinskih socialistov

Dolinska sekcija socialistične stranke je v zadnjih tednih imela več sestankov, na katerih je razpravljala o vrsti problemov, ki so posredno ali neposredno povezani z občinskim teritorijem. V tem sklopu je razpravljala o termoelektrarni na premog v Osapski dolini, o lokaciji sinhrotrona pri Bazovici, o hudih problemih v žavelski čistilnici Aquila in o možnosti gradnje upepeljevalnika v dolinski občini. Dolinska sekcija PSI je negativno ocenila tak način pristopa pristojnih oblasti do reševanja vseh teh omenjenih problemov.

Posebno pozornost je sekcija namenila raznim namigom, po katerih naj bi na Dolgi kroni zgradili upepeljevalnik, ki ga predvsem za svoje potrebe skuša vsiliti tržaška občina. PSI zato poziva občane, naj bodo budni in naj s pozornostjo sledijo celotni zadevi. Pozitivno je tudi ocenila nedavni obisk deželnega odbornika za proračun in načrtovanje Gianfranca Carboneja in občini in nazadnje razpravljala še o predlogu za sklicanje treh referendumov o sodstvu; s tem v zvezi je stranka pozvala občane, naj podprejo to pobudo in na tajništvu občine podpišejo posebne obrazce.

● Vsi tisti, ki bi radi podpisali tri referendume o sodstvu, to lahko storijo vsak dan med 9.30 in 12.30 na tajništvu tržaške občine.

Knjiga Tita Maniaccia razkriva zapleteno furlansko istovetnost

O naših sosedih Furlanah, o njihovi zgodovini in o problemu njihove identitete vemo pravzaprav bore malo. Skupina 85, ki si je postavila kot enega svojih glavnih ciljev ravno razkrivanje ter ovrednotenje etničnega, narodnostnega in kulturnega bogastva naših krajev, je pri svojem prvem stiku z malo, če že ne napak poznano furlansko resničnostjo, imela dokaj srečno roko. Izbrala je knjigo Tita Maniaccia Zgodovina Furlanije (Storia del Friuli), ki je izšla lanskega novembra pri rimski založbi Newton Compton. Po naslovu bi človek sodil, da gre za zgodovinsko raziskavo v običajnem smislu. Toda njen avtor je hkrati in mogoče predvsem pisatelj, ki se je lotil raziskavanja zgodovinske in predzgodovinske preteklosti svoje ožje domovine z namenom, da bi prispeval k razumevanju njene zapletene istovetnosti. Ni zatorej slučaj, da je na sinočnji predstavitvi knjige v Časniškem krožku v Trstu poleg znanega tržaškega zgodovinarja Giovannija Miccolija govoril tudi videmski pisatelj Luciano Morandini. Na predstavitvi je bil navzoč tudi avtor, večer pa je v imenu prirediteljev uvedel in vodil Pavle Merku.

Na sliki (z leve proti desni): avtor Maniaccio, Morandini, Merku in Miccoli

Srečanje na pobudo šolskega sindikata CGIL

Informatika v višjih šolah: ne le kot didaktični privesek

Šolski sindikat CGIL je v četrtek priredil srečanje z naslovom: »Vladni načrt o informatiki na višji srednji šoli — odprta vprašanja in perspektive«. Udeležili so se ga Scipione Semeraro iz vsedravnega vodstva CGIL, Riccardo Luccio — profesor psihologije na tržaški univerzi ter Delise in Zuccheri v imenu organizatorjev deželnih tečajev za šolnike.

Semeraro je v uvodnem referatu označil vladni načrt o uvedbi pouka informatike v nekatere višje srednje šole kot hvalevredno pobudo, ki pa vsebuje številne metodološke napake. V prvi vrsti je kritiziral način, po katerem je organizirana priprava profsorskega kadra, ki bo v 160 šolah po vsem polotoku skrbel za »informatiko alfabizacijo« dijakov. Ti profesorji obiskujejo štiri enotedenske tečaje. Ker jih v šolah takrat nihče ne nadomešča, izgubijo dijaki mesec dni lekcij iz predmetov, ki jih oni poučujejo. Scipione Semeraro je tudi dejal, da se bo s pomočjo informatike zmanjšalo delo profesorjev. Dijaki bodo po novem z računalniki lahko samostojno skrbeli za arhive in študirali po posebnih računalniških programih.

Zuccheri, deželni koordinator didaktičnih tečajev za profesorje, je pouda-

ril »eksperimentalni značaj pobude in kritično ocenil delo pristojnega ministrstva, ki, po njegovem, premalo skrbi za pomemben projekt in ne daje nobenih smernic za razvoj«.

Na srečanju se je še veliko govorilo o tem, kateri računalniki in računalniški jeziki so najboljši in če bi ne bilo primerno, da bi jih poenotili.

Sindikati pri deželnem odborniku za kmetijstvo

Delegacija deželnih tajništva CGIL-CISL-UIL se je sestala z deželnim odbornikom za kmetijstvo Antoninijem in mu predložila tri celovite probleme, ki zadevajo onesnaženost ozračja in tal ter njegove posledice na povrtine in mleko; potrebo po nadzoru in zaščiti delavcev v kmetijskem sektorju; zahtevo po posegih, s katerimi bi preprečili, da bi se vsa škoda prevajala na ramena kmetijskih podjetij in njihovih zaposlenih. Sindikati so se povrhu pritožili nad pomanjkljivo koordinacijo med odborništvom in nad pomanjkanjem podatkov, ki bi omogočili učinkovito preventivno akcijo.

Posvetovanja za pomoč mali in srednji indurtriji

Odbor za drobno industrijo pri pokrajinskem združenju industrijcev Associazione industriali je na splošnem zasedanju članov opredelil cilje in pričakovanja manjših podjetij v zvezi z uresničitvijo Centra za storitve v korist majhne in srednje industrije, ki bo deloval v okviru Raziskovalnega območja. Sedaj je na vrsti druga faza posvetovanj, ki naj bi se jih udeležili strokovnjaki s področja blagovnanstva ter posamezni podjetniki za specifične teme. Med 8. in 27. majem se bo tako izvršilo šest posvetov, prvi od njih bo posvečen prehranski industriji, proizvodnji kave in surrogatov, vin in žganih ter penečih se pijač.

† Nenadoma nas je zapustila naša draga mama, babica, prababica in sestra

Marija Blažina vd. Šemec

Pogreb drage pokojnice bo danes, 10. t.m., ob 12. uri iz Tržiča v mavhinsko cerkev.

Žalujoči: otroci Lidija, Aldo, Marica in Ada z družinami ter drugo sorodstvo.

Cerovlje, 10. maja 1986

Justina in Josip Starec slavita zlato poroko

Prav prijetno je, ko zakonca po 50 letih skupnega življenja še složno obujata spomine in podoživljata vse, kar sta lepega doživela na skupni življenjski poti. Res ni vse s cvetjem poslano in med lepe spomine kanejo tudi grenke kaplje, toda tudi to ublaži in zakrije prijateljstvo in dobrosrčnost sorodnikov in prijateljev. Tako bosta tudi naša današnja slavljenca Justina in Josip Starec danes občutila dobrosrčnost svojcev. Josip Starec je pravi Boljuncan, rodil se je leta 1913 v zavedni kmečki družini. Po končani slovenski šoli je pomagal očetu na kmetiji ter se leta 1936 zaposlil v livarni in ostal do leta 1962, ko je bil upokojen kot invalid. V mladih letih je bil Josip član domačega prosvetnega društva, dokler niso fašisti prepovedali delovanja naših društev, nato je še dolgo let pel v cerkvenem pevskem zboru. Za časa NOB je najprej kot

aktivist v Boljuncu bil vojni referent, februarja leta 1944 odšel v partizane in sicer v 8. udarno brigado. Po osvoboditvi je ostal v vojski do leta 1947 in se vrnil v rojstni kraj kot oficir. Ob vrnitvi v Boljunc je takoj poprijel za delo na prosvetnem polju, organiziral je razne prireditve in izlete. Josip ni bil samo prosvetni delavec, bil je tudi politični delavec, saj je bil svetovalec v dolinski občini kar dve mandatni dobi.

Njegova žena Justina se je rodila leta 1911 v Krogjah, kot tretja hči šestih otrok zavedne kmečke družine Kocjančič. Ljudsko šolo je obiskovala v Dolini, takoj po končani šoli pa je morala trdo delati tako na polju kot doma. Dolgo let je pešala v Trst z jersbasom na glavi, polnim zelenjave in vrčev mleka. Nazaj je nosila perilo tržaške gospode in kot perica prala več let. Ko se je leta 1936 poročila z Josipom, je še vedno delala, toda za svojo lastno družino. V zakonu je povila dva sinova, Danila in Silvana, ter ju vzgojila v delovna in napredna. Kot njen mož je tudi Justina v času NOB pomagala in delala v korist našega naroda.

Čestitkam otrok, vnukov ter vseh sorodnikov in prijateljev se pridruže tudi Primorski dnevnik, katerega sta slavljenca zvesta čitatelja in naročnika od vsega začetka. Želimo ji in njemu mnogo zdravih in zadovoljnih let. (mm)

Osamljen je ždel vse od leta 1979

Svetilnik zmage v Barkovljah kmalu spet na ogled javnosti

Svetilnik v Barkovljah, 70-metrski velikan iz kraškega kamna, bo v kratkem spet odprt za obiskovalce, željne prostornih razgledov. Svetilnik zmage je zapuščen in osamljen ždel vse od leta 1979, pred dvema letoma pa je pokrajinska uprava sklenila temu narediti konec in svetilnik spet odpreti radovednim turistom. Potrebna so bila dolgotrajna dogovarjanja z vojaškimi oblastmi — svetilnike namreč upravlja vojna mornarica, celotni postopek pa je stekel na pobudo tamkajšnje gostilne »Trattoria al Faro«, ki je uspela zbrati nekaj tisoč podpisov v prid ponovnemu odprtju. Zanj se je zavzelo pokrajinsko odborništvu za turizem in dolgotrajna prizadevanja je kronal uspeh: svetilnik bodo odprli v nedeljo, 18. t.m. ob 10.30, spremne slovesnosti pa se bodo poleg številnih osebnosti lahko udeležili tudi meščani, ki bodo potrebna vabila morali dvigniti na pristojnem pokrajinskem uradu na Trgu V. Veneto 4. Vstop v svetilnik bo nekaj časa brezplačen, vendar pa bo vzpon možen le do prve razgledne ploščadi, visoke kakih 20 metrov, kajti obisk višje ploščadi še ni predviden, medtem ko ogled svetilniških naprav v najvišji kupoli ne bo dovoljen.

Še beseda o urnikih ogleda: v času od 1. aprila do 30. septembra vsak dan od 9.30 do 12.30 ter od 15.30 do

18.30. Od 1. oktobra do 31. marca bo svetilnik odprt le ob nedeljah, od 10. do 15. ure. JB

Umrla slikarka P. Zandegiacomo

Čeprav se je že dolgo vedelo, da ima Pedra Zandegiacomo težave z zdravjem, je predvčerajšnjim vest o njeni smrti mnoge presenetila, marsikoga pa tudi hudo prizadela, saj je z njeno smrtjo tržaški likovni svet izgubil pomembnega ustvarjalca. Pedra Zandegiacomo se je rodila v Trstu pred 82 leti in se življenjsko posvetila umetnosti, vendar ne le likovni, saj se je uspešno preizkušala tudi v pisani besedi. Vendar se je največ ukvarjala s slikarstvom in postala eno pomembnejših imen v vsej tržaški likovnosti in eno najpomembnejših v sicer zelo številnem krogu tržaških slikark. Pokojnica se je začela javno predstavljati že povsem zrelo umetnico in sicer v povojnem času prvič na veliki razstavi tržaških slikarjev, leta 1945 v Ljubljani, prvo samostojno razstavo pa je pripravila leto kasneje, torej 1946 v Trstu. Razstavljala je tudi na beneškem bienalu in na rimskem kvadrinolu. Zadnjič se je predstavila svoji tržaški publiki letos v januarju v galeriji Cartesius. (Fre)

Pomembna dejavnost KD »France Prešeren«

»Poznaš Boljunec« - razstava v priredbi NŠK

Ko so v četrtek 24. aprila proslavili v Boljuncu z lepim in bogatim kulturnim programom 85-letnico ustanovitve domačega KD France Prešeren, so v prostorih gledališča odprli tudi razstavo z naslovom »Poznaš Boljunec«, ki jo je pripravil Odsek za zgodovino NŠK, o njej in njenem pomenu pa sta takrat spregovorila nekaj besed načelnik Odseka za zgodovino Milan Pahor in član Komisije za topografijo pri omenjenemu odseku Stanko Flego.

Stanka Flega smo tudi naprosili za kratek razgovor o tej razstavi, ki bo na ogled domačinom, pa tudi vsem tistim, ki obiskujejo Glinščico, oziroma Boljunec in bližnje območje še do konca junija.

»Res smo pripravili razstavo, ki obsega arheološke slike katastrofe občine Boljunec in slike o arhitektonskih značilnostih Boljunca. Prvi del razstave je pripravila Komisija za topografijo pri našem Odseku za zgodovino, v kateri sta še Lidija Rupel in Matej Zupančič, kustos in arheolog Pokrajinskega muzeja v Kopru, s slikami je sodeloval tudi Andrej Furlan, pri izbiri vsega gradiva in njegovi razporeditvi pa sta še arhitekta Rozana Petaros in Robi Starec«.

Koliko časa ste zbirali gradivo in kje ste dobili potrebne podatke?

»Gradivo je bilo že delno zbrano v času, ko je v dolinski občini potekal mladinski raziskovalni tabor. Takrat so se mladi raziskovalci izredno dobro vživeli v življenje teh krajev, se spoznali z domačini, ki so jim bili tudi izredno bogat vir številnih in zanimivih podatkov iz preteklosti na tem področju. Arheološka skupina je seveda takrat zbrala tudi največ podatkov, med temi vrsto izvirnih podatkov, ki predstavljajo na tej razstavi tudi posebno vrednost in zanimivost.«

Arheološki del razstave, nam je Stanko Flego še povedal obsega, med drugim približno 10 zelo zanimivih fotografij in pet zemljevidov, ki so jih člani komisije za topografijo sami izrisali; pri tem delu pa je veliko pomagal tudi Alan Oberdan, ki je tudi član Društva mladih raziskovalcev.

»Razen že znanih stvari kot so na primer podatki o nastanku Boljunca in bližnjih zaselkov, je bilo za nas najvažnejše odkritje rimskega grobišča, katerega grobove so po naključju našli v zimskih mesecih leta 1983-84, ko so prekopavali zemljo za saditev oljk. Ko je prišlo do te najdbe, so zainteresirani takoj obvestili Spomeniško varstvo, ki bo nadaljevalo z izkopavanjem. Pri tem prvem posegu je prišla na dan tudi kamnita žara (na sliki), ki jo hrani lastnik zemljišča.

So vam bili domačini na roko pri teh raziskavah in tudi pri pripravljanju razstave?

»Naši stiki z domačini so bili in so še zelo dobri. Njim gre dober del zahvale, da ta del našega območja še posebno dobro poznamo in da lahko že približno štiri leta raziskujemo prav področje arheoloških najdb. Seveda bi želeli, da bi bili vsi ti podatki, vse te naše najdbe objavljene v posebni publikaciji, ki je pa pri nas nimamo. Zato smo že dali gradivo na razpolago strokovni reviji v matični domovini, da ne bi šlo vse v pozabo, ali izgubljeno.«

Da bi bila razstava čim bolj dostopna in razumljiva najširšemu delu obiskovalcev, so organizatorji poskrbeli, da so vsi teksti pripravljeni v slovenščini in italijanščini.

»Naša želja je,« nam je še dejal Stanko Flego, »da bi si poleg domačinov ogledalo to razstavo čim več ljudi, ki hodijo na izlete v Dolino Glinščice, ali sploh v kraje dolinske občine. Zato menim, da bi bilo prav, če bi bil tudi urnik razstave prilagojen tem potrebam. Gre za razstavo, ki je prav gotovo obogatila praznovanje 85-letnice domačega društva, ki pa tudi bolje osvetljuje in odkriva bogato zgodovino teh krajev.

N. L.

gledališča

SSG

Slovensko stalno gledališče v Trstu gostuje s Cankarjevimi delom "Pohujšanje v dolini šentflorjanski" danes, 10. t. m., ob 20.30 v Cankarjevem domu v Ljubljani.

VERDI

Simfonična sezona "Pomlad 86"
Danes, 10. maja, ob 18. uri ponovitev koncerta (red S.). Dirigent D. Renzetti, pianist F. J. Thiollier. Glasba Mozarta, Beethovna in Busonija.

CANKARJEV DOM
DAN ODPRTIH VRAT - PRAZNIK CANKARJEVEGA DOMA

Ob 10. in 12. uri - Organizirani ogledi CD s predstavitev orgel v veliki dvorani; ob 17. uri - Baletni triptih; ob 18. uri - Srečanje obiskovalcev CD z njegovim vodstvom pod delovnim naslovom "Vi sprašujete, mi odgovorjamo"; ob 18. uri - Na klancu, celovečerni film režiserja V. Duletič; ob 20. uri - Pohujšanje v dolini šentflorjanski, drama I. Cankarja v izvedbi Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta.

Velika dvorana

Danes, 10. maja, ob 17.00: Baletni triptih - na glasbo R. Wagnerja in L. van Beethovna, v dramaturgiji, režiji in koreografiji M. Špamreblekja.

V ponedeljek, 12. t. m., ob 20. uri: Koncert filharmoničnega orkestra iz Novosibirskega. Dirigent Arnold Kac.

Okrogla dvorana

V torek, 13. t. m., ob 19.30: Mladi mladim. Drog Arko - violina, Mateja Heller - flavta in Vlasta Doležal-Rus - klavir.

Srednja dvorana

V ponedeljek, 12. t. m., ob 19.30: Branko Homan - Pavle Lužan "Noč do jutra", Prešernovo gledališče - Kranj.

V sredo, 14. t. m., ob 19. uri: Srečanje slovenskih mladih glasbenikov treh dežel: Furlanije-Juljske krajine, Koroške in Slovenije.

Mala dvorana

V soboto 17. t. m., ob 10. uri in 11.30: Otroška matineja. Vodil bo Miran Čanak.

PRIMORSKO DRAMSKO GLEDALIŠČE

Danes, 10. maja, Franz Xaver Kroetz "Ne krop ne voda", v režiji Edvarda Millerja. Gostovanje PDG Nova Gorica v Kranju ob 19.30.

Jutri, 11. t. m., ob 17. uri gostovanje PDG Nova Gorica v Trstu z B. Brechtovo - K. Weillovo "Opero za tri groše". Režija Jan Skotnicki.

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20 razstavlja 10 mladih avtorjev: Cervi, Friedl, Giannini, Guevara, Marušič, Pausig, Roma, Sedmak, Sofianopulo in Venuto.

V **galeriji Cartesius** bo do 15. maja na ogled grafična razstava tržaškega slikarja Federica Righija.

V **gledališču F. Prešeren** v Boljuncu je na ogled razstava "POZNAŠ BOLJUNEC?" (arheološka slika - naselje in arhitektura), ki jo je pripravil Odsek za zgodovino pri NŠK.

menjalnica

NAKUPNI TEČAJI 9. 5. 1986

Ameriški dolar	1.480.—	Japonski jen	8.—
Nemška marka	683.—	Švicarski frank	821.—
Francoski frank	212.—	Avstrijski šiling	97.—
Holandski florint	606.—	Norveška krona	214.—
Belgijski frank	31.—	Švedska krona	211.—
Funt šterling	2.280.—	Portugalski eskudo	10.—
Irski šterling	2.060.—	Španska peseta	10.—
Danska krona	183.—	Avstralski dolar	1.070.—
Grška dragma	10.—	Debeli dinar	3,90
Kanadski dolar	1.060.—	Drobni dinar	3,90

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE Tel.: Sedež 61446 - 68881
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA Agencija Domjo 831-131

kino

ARISTON - 17.30, 22.00 **Papà è in viaggio di affari**, dram., Jug. 1985, 127'; r. Emir Kusturica, i. Moreno de Bartolli, Mikil Manojlović.

EXCELSIOR I - 17.30, 21.05 **La bonne**, er., It. 1986, 90'; r. Salvatore Samperi; i. Florence Guerini, Katherine Michelsen.

EXCELSIOR II - 17.30, 21.45 **Diavolo in corpo**, dram., It. 1986, 120'; r. Marco Bellocchio; i. Maruška Detmers, Roberto Pitzalis □□

FENICE - 17.30, 22.15 **Delta Force**, akc., ZDA 1985, 129'; r. Menahem Golan; i. Chuck Norris, Lee Marvin.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 **Il mostro di Firenze**, dram., It., 1986, 100'; r. Cesare Ferrario; i. Leonard Mann, Bettina Giovannini □□

NAZIONALE I - 16.30, 22.00 **Giustiziere della notte - tre**, fant., ZDA 1985, 92'; r. Rod Daniel; i. Michael J. Fox, James Hampton.

NAZIONALE II - 16.30, 22.00 **Voglia di vincere**, porn. □□

EDEN - 15.20, 21.30 **L'amante bisex 2 in Strani desideri**, porn. □□

CAPITOL - 16.30, 22.00 **Rocky IV**, dram., ZDA 1985, 1h31'; r. Sylvester Stallone; i. Sylvester Stallone, Dolph Lundgren.

ALCIONE - 16.00, 22.00 **Gremlins**, ZDA 1985, 115'; r. Peter Bogdanovich; i. Cher, Sam Elliot.

LUMIERE FICE - 16.00, 22.00 **Silverado**, kom., SZ 1976, 105'; r. Nikita Mikhalkov; i. Alexander Kaljigin, Elena Solovej.

MIGNON - 15.30, 22.15 **Sweet dream**, dram., ZDA 1985, 116'; r. Karel Reisz; i. Jessica Lange, Ed Harris.

VITTORIO VENETO 16.00, 22.15 **L'alco**, porn., 1985, r. Joe D'Amato; i. Lilli Carati, Annie Bell. □□

NAZIONALE III - 16.00, 22.15 **Nove settimane e 1/2**, er. dram., ZDA 1985, 120'; r. Adrian Lyne; i. Mickey Rourke, Kim Basinger. □

RADIO - 15.30, 21.30 **Fantasie di dolci porcellone**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razna obvestila

Vse starejše skavtinje, ki bi se rade udeležile družabne večerje, naj se zgledajo po telefonu na št. 753—938 Irma.

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu sklicuje v petek, 16. maja, svoj redni občni zbor, ki bo v mali dvorani Kulturnega doma v Ulici Petronio 4, ob 10. uri v prvem in ob 10.30 v drugem sklicanju.

Želite dan veselja in zabave? Pridite dne 25. t. m. z Veselimi godci v Brazzacov (UD). Vpisovanje na sedežu Partizanov Boljunec vsak delavnik od 18. do 20. ure ali tel. na št. 040/228—258 — pridite, ne bo vam žal!

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi v ponedeljek, 12. t. m., ob 20.30 v Peterlinovo dvorano na srečanje z zadrujo DOM in društvom STUDENCI o političnem in kulturnem delu med katoličani v Beniciji.

Društvo slovenskih likovnikov obvešča člane, da je redni sestanek v ponedeljek, 12. t. m., ob 19.30 na sedežu društva.

koncerti

Glasbena matica vabi na nastop, ki bo v ponedeljek, 12. t. m., ob 18. uri v Gallusovi dvorani v Ul. R. Manna 29.

mali oglasi

OSMICO je odprl Venceslav Legiša v Mavhinjah.

V MIRMEN IN ZELENEM OKOLJU, med oljkami in trtami, 8 km od Kopra, oddamo v najem prenovljeno istrsko hišo (3 sobe). Zaželeni upokojenci z znanjem slovenščine. Ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika pod šifro "Istrska hiša".

MOTO GUZZI V 35 v odličnem stanju, prevoženih 21.000 km prodam, 2.200.000 lir. Tel. 224407.

40% popusta nudi do 26. maja ob nakupu športnih čevljev American Eagle, Soldini, Canguro, Champ, Superga - manufaktura Ivana Pertot v Nabrežini.

PODJETJE NA ZAHODNEM KRASU nudi zaposlitev večjemu delavcu za pomoč v skladišču. Nujno vozniško dovoljenje D. Ponudbe s curriculum vitae poslati na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika - Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Zanesljiv".

PRODAM motor benelli 125 kub. po ugodni ceni. Telefonirati v večernih urah na št. 200236.

OSMIC v Jamljah je odprl Marjo Krošelj. Toči belo in črno vino ter ponuja domači narezek.

IZGUBIL SE JE dve leti star ovčar v okolici Gropade, Padrič in Trebč. Sliši na ime Elsa. Tel. na št. 228547.

37-LETNI FANT bi rad spoznal gospe ali gospodične za iskreno prijateljstvo. Tel. na št. 040/567260 - Giorgio.

17-LETNI FANT išče zaposlitev po možnosti v trgovini. Tel. na št. 040/227212.

OSMICO je odprl Frandolič v Slivnem 25.

PRODAM motorni čoln 570, motor evinrude 85 HP s kabino. Tel. na št. 040/213772.

PRODAM fiat 128 cl, letnik 1976 v dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. na št. 040/228352 v večernih urah.

OSMICO je odprl Zoran Pangerc v Dolini 474.

JADRNIČO TIP EAU VIVE, dolžina 5 m, prodam po zelo ugodni ceni. Tel. (samo resno zainteresirani) ob uri kosila ali večerje na št. 040/911119.

PRODAM renault 5 GTL, letnik 1980 v dobrem stanju po zelo ugodni ceni. Tel. na št. 040/220438.

PRODAM rulotko Rolle 3 in 1 z verando in vsemi pripomočki. Cena 2.000.000 lir. Tel. na št. 040/229285 ob uri kosila.

ZA RAZŠIRITEV finančnih storitev in skupnih investicijskih skladov iščemo dve kvalificirani osebi obeh spolov, ki imata izkušnjo s prodajo na domu in sta stari od 25 do 30 let. Nudimo jima možnost vključitve v že delujočo strukturo. Zanimivi finančni pogoji. Le če vas resno zanima, telefonirajte v ponedeljek, 12. t. m., med 9. in 12. uro na št. 040/64825.

PRODAM prostorno hišo potrebno popravila z vrtom in dvoriščem v okolici Doline. Prodaj nezavidljivo zemljišče 1.800 kv. m v Dolini. Tel. na št. 040/228390.

PRIPELJEM na dom zemljo ali gnoj. Tel. na št. 040/299453 od 13. do 15. ter od 19. ure dalje.

HIŠNO POMOČNICO iščem 2-krat tedensko. Tel. na št. 040/747736.

NAJBOLJŠI PREPARATI za nego telesa pred poletno sezono ta teden stanejo manj. Profumeria 90, Narodna ul. 118, Opčine.

VINOGRADNIK Mario Usco, Ul. del Timo št. 12 je odprl osmiko. Toči belo in črno vino.

NUDIM počitnikovanje v 4-6 posteljnem apartmanu na otoku Cresu v naselju Miholašica. Proste kapacitete v juniju in avgustu. Interesenti pišite na naslov: Rovšek, Prešernova 16, Ljubljana ali tel. na št. 003861/218940.

Prispevajte za
»Dijaško matico«

včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 10. maja
JOB

Sonce vzide ob 5.40 in zatone ob 20.22 — Dolžina dneva 14.42 — Luna vzide ob 6.10 in zatone ob 22.22.

Jutri, NEDELJA, 11. maja
ŽIGA

PLIMOVANJE DANES: Ob 5.02 najnižja -58 cm, ob 11.28 najvišja 23 cm, ob 16.25 najnižja -13 cm, ob 22.25 najvišja 49 cm.

VREME VČERAJ: Temperatura zraka 18,8 stopinje, zračni tlak 1019,3 mb narašča, veter vzhodnik severovzhodnik 30 km na uro, burja, vlaga 45-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 17 stopinj.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Giorgia Buzzai, Irene Giulia Kontogiannis, Krezia Suban, Andrea Gobbo, Giacomo Bonnes, Veronica Bonnes, Emanuele Fucile, Annalisa Vastarella, Damiano Festa, Andrea Fasano.

UMRLI SO: 77-letna Maria Salo, 83-letna Rosa Bernardini, 62-letna Santa Degrassi, 79-letni Giuseppe Cristofaro, 63-letna Lucina Leschiutta, 79-letni Carlo Luttini, 82-letna Eugenia Rudez, 68-letni Renato Bruch, 64-letna Anna Maria Moro, 86-letna Maria Obajdin, 17-letni Enrico De Carli, 44-letni Derio Pierazzi, 78-letna Livia Pesaro.

OKLICI: Uradnik Sergio Urizzi in uradnica Vittoria Langmann, delavec Roberto Gerin in gospodinja Giuliana Weis, mehanik Lorenzo Scatizzi in brezposelna Isabella Clari, delavec Enzo Ambrosino in socialna delavka Uliana Ren kaiser, uradnik Paolo Chiaradia in uradnica Manuela Bridiga, trgovec Giuseppe Bazzara in uradnica Luisa Marcon, uradnik Michael John Scoltock in uradnica Cristiana Nao, študent Maurizio Bradascia in študentka Elisabetta Fabbri, finančni maršal Antonio Apicella in gospodinja Maria Di Muro, mehanik Antonio Console in gospodinja Grazia Console, miličnik Paolo Forniz in varuhinja Rossana Pasqualini, obrtnik Pasquale Polino in publicistka Cristina Corvaja, učitelj Pino Michele Gioacchino La porta in univerzitetna študentka Rossella Mazza, prodajalec Fabrizio Migliorini in prodajalka Cristina Toffoli, okulist Alberto Mazzucco in uradnica Anna Maria Gerebizza, stražnik Francesco Pillon in gospodinja Susana Lukić, uradnik Remigio Tonini in uradnica Elisabetta Tommasi, barist Maurizio Baici in gospodinja Lucia Valenti, delavec Livio Medeotti in delavka Patrizia Dominese, postrežek Luciano Nersini in gospodinja Eufemia Giugovaz, čistilec Gennaro Margione in frizerka Giuliana Levi, uradnik Rodolfo Taučer in uradnica Lidia Ferluga, zdravnik kirurg Andrea de Manzini in umetniška in zgodovinska svetovalka Lorenza Resciniti, geometer Samuele Bedeschi in uradnica Elisabetta Pavone, Maurizio Dambrosi in vrtnarka Marta Depollo, uradnik Roberto Ragogna in uradnica Stefania Zanon, delavec Vincenzo Zarba in blagajničarka Rossella Flebus, trgovec Franco Mione in univerzitetna študentka Roberta Prester, delavec Sergio Predonzani in uradnica Lidia Gandolfo, reprezentant Massimo Franceschini in varuhinja Michela Bologna, ekonomist Marco Magnani in funkcionarka Daniela Stradiotto, programer Diego Babudri in prodajalka Nadia Coltro, bančni uslužbenec Francesco de Toma in učiteljica Marina Sessa, agent javne varnosti Marco Troian in gospodinja Caterina Alt, uradnik Franco Messi in gospodinja Tiziana Locatelli, delavec Bruno Visintin in uradnica Rosanna Barducci.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 5. maja, do sobote, 10. maja 1986

(od 8.30 do 13.00 in 16.00 do 19.30)

(tudi od 13.00 do 16.00)

Trg San Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Mazzinijev drevored (Milje). ZGONIK (tel. 229-373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 19.30 do 20.30)

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Garibaldijev trg 5, Ul. dell'Orologio 6, Mazzinijev drevored (Milje). ZGONIK (tel. 229-373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

(od 20.30 do 8.30 - nočna služba)

Garibaldijev trg, Ul. dell'Orologio 6, Mazzinijev drevored — (Milje) ZGONIK (tel. 229-373) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

RAZPIS

Društvena gostilna Prosek

razpisuje natečaj za novega gostilničarja.

Prošnje sprejema tajnik društva STANKO PRAŠELJ — Prosek 188.

Odbor

razne prireditve

KD Primorsko vabi na proslavo 45-letnice osvoboditve OF, ki bo danes, 10. t. m., ob 20.30 v srenjski hiši v Mačkalah. Vabljeni!

SKD I. Gruden priredi jutri, 11. t. m., ob 18. uri v društvenih prostorih nastop mladinske dramske skupine SKD Tabor z veseloigro "Figole fagole". Režija Olga Lupinc. Vabljeni!

KD F. Venturini sporoča, da je v teku vpisovanje v Glasbeno šolo za diatonično harmoniko pod vodstvom Zorana Lupinca. Prijave na sedežu društva v centru A. Ukmar — Miro pri Domju od 16. do 17. ure (tel. 040/281—196).

KD Rdeča zvezda vabi na kulturni večer v nedeljo, 18. t. m., ob 20. uri v športno—kulturnem centru v Zgoniku. Sodeluje pevski zbor in dramska skupina SKD Slavec iz Ricmanj. Vabljeni!

SKD Tabor Opčine — Prosvetni dom sporoča, da zaradi obolevosti v ansamblu odpade gostovanje gledališke skupine Soča iz Kanala z Gogoljevo "Zenitvijo".

izleti

SPDT prireja jutri, 11. maja, celodnevni izlet z osebnimi avtomobili na Obruč (1377 m) nad Reko. Izlet vodi Vojko Slavec, približno 6 ur hoje. Zbirališče ob 6.30 na mejnem prehodu Pesek na jugoslovanski strani. Vabljeni!

Združenje Union Sv. Ivan - Podlonjer priredi 18. maja enodnevni izlet v Chioggio. Vpisovanje vsak dan razen sobote, od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30/II. nadstr. Tel. 61011 - 52355.

Sekcija SSK za Devin - Nabrežino organizira 17. in 18. maja avtobusni izlet na Koroško. Vpisovanje pri Antku Terčonu - tel. 299-509 in Ivanu Breclju tel. 208-27

sklad mitja čuk

jelka cvelbar

Goriška psihopedagoška stvarnost

Na Goriško me je vodila pot zato, da bi s pomočjo tistih, ki se poklicno ukvarjajo s problemi prizadetih otrok, razčlenila položaj še v drugi pokrajini dežele, kjer živijo Slovenci.

Ko sem z goriškega Korza po iz navodil natančno preštetih semaforjih krenila na levo, sem se znašla v nanovo ozelenelem drevoredu mirne Ulice Codelli, kjer me je na oddelku Pokrajinskega konzorcija za socialne storitve in rehabilitacijo pričakoval psiholog dr. Peter Komac. Ni bilo treba veliko uvoda, da sva se z mojim prijetnim sogovornikom, ki mu je brada dajala strožji videz, vpeljala v zastavljeno temo.

V konzorcij, pri katerem dela dr. Komac, so vključene vse goriške občine razen dveh slovenskih: Sovodnje in Doberdoba, ki zastopata stališče, da mora biti odgovor na probleme slovenskih otrok v slovenščini.

„Upam, da smo sedaj na konju,“ se je nasmehnil dr. Komac, kajti ravno te dni bomo podpisali zasebno konvencijo o sodelovanju na področju storitev, ki jih nudimo, med našim Konzorcijem in Zavodom za šolstvo SR Slovenije iz Nove Gorice.“

„Kaj lahko to pomeni v praksi?“

„Sama konvencija uradno govori o znanstvenem sodelovanju, vzajemni izmenjavi izkušenj, formaciji operaterjev na področju diagnoz, o rehabilitaciji in vzgoji prizadetih oseb... Praktično pa bi na ta način prišli do takih strokovnjakov, ki jih doslej za Slovence na Goriškem še nismo imeli in za katere je poznavanje slovenskega jezika izrednega pomena za kakršnokoli komuniciranje s tistimi, ki te strokovnjake potrebujejo.“

„Ali ste že prej imeli stike s Slovenijo?“

„Že več let izmenjujemo obiske, pa tudi material z Ljubljano, s Kranjem in tudi s Črno na Koroškem, kjer je znani Zavod za delovno usposabljanje prizadete mladine. Bili smo tudi nekaj vezni člen med njimi in podobnimi službami po Italiji. Vendar je vse to bilo preveč epizodično, pokazala se je zato potreba po bolj kontinuiranem sodelovanju.“

„Kateri strokovnjake pa si obetate od konvencije?“

„Predvideni so strokovnjaki pedopsihiatričnega dela, predvsem logoped in ortopedagog. Na sestanku, ki naj bi sledil podpisu konvencije, pa se nameravamo psihiatri in psihologi domeniti tudi o natančnem tehničnem modelu delovanja.“

„Menite da bo potekalo brez težav?“

„Nekaj manjših težav bi se znalo pokazati, ker nimamo dovoljenja Krajeвне zdravstvene enote, da bi se izmenjave razširile na zdravstveni del obravnave problema, npr. na delo nevropsihiatrov.“

„To so spodbudni načrti za bodočnost kljub predvidenim težavam. Kaj pa doslej?“

„Če pogledam nazaj, moram povedati, da smo že pred nekaj leti naslovili prošnjo na odgovorne oblasti, da bi se povezali v ekipo operaterji, ki že posamično delujemo na slovenskih šolah, tako da bi dosegli nekaj podobnega kot v Trstu. Vendar se zdi, da so bile politične zapreke še premočne in do tega ni prišlo.“

Za otroke italijanskih šol je služba zagotovljena. Ekiye v okviru Konzorcija delujejo za vse otroke in mladostnike: na nas se lahko obrnejo šole in družine. Nočemo biti specifično šolska ekipa in to tudi nismo, kajti naša priprava ne sloni le na psihopedagoškem delu, pač pa je tudi kliničnega značaja.“

„To pomeni, da je vaša služba odmaknjena od pedagoškega momenta problema?“

„Vedno smo si prizadevali, da bi pedagoški del obravnavala predvsem šola sama in se usposabljala v tem. Vsi otroci pa imajo naš konzorcij na razpolago, kakor imajo na razpolago še druge službe, ki so izšle iz bivše ustanove ONMI in dobile ime CMPP - Centro medico psicopedagogico. Obe ustanovi se ukvarjata z otroki v težavah do približno 18. leta starosti. Mi smo bolj specifični, obravnavamo predvsem motorično in psihično prizadete, oni pa so bolj služba za vse - odkrivajo tudi lažje in socialne primere, s katerimi se mi ne ukvarjamo.“

„Konzorcij ima torej sedež v Gorici?“

„Naš sedež je v Gorici, vendar ne tu, kjer smo sedaj. Tu je le sedež moje ekipe in pa prostori za fizioterapijo in logopedijo za Gorico. Administracija je v Gradiški.“

Na terenu so štiri ekipe: v Gorici, Gradiški, Trzinu in Gračeju. V teh ekipah deluje približno 120 ljudi in z njimi praktično krijemo celo pokrajino. Poleg konzultacijskega dela imamo namreč še središča za delovno usposabljanje in za dnevno obravnavanje težko prizadetih.“

„Torej lahko vi posvetite le del svojega časa za delo na šoli?“

„Seveda, kajti pretežni del moram oddeliti konzorciju. Sicer pa tukaj pregledujem tudi šolske otroke.“

„Potemtakem poteka vaše delo praktično tako, da vas šola opozori na problematičnega otroka...“

„Šola ali družina. Nato se po predhodnem pogovoru s starši domenimo, kje se bomo srečali za obravnavo problema - v konzorciju ali na šoli. Odvisno je tudi od vrste problema. Če gre le za šolski problem, potem začnemo takoj delati na šoli z družino, učiteljem ali profesorjem.“

„Kot edini slovenski psiholog v konzorciju imate čas, ki vam je odmerjen za šolo, namenjen le slovenski šoli?“

„Bilo bi prelepo! Ukvarjamo se v resnici z vsemi šolami - italijanskimi in slovenskimi - od Gorice do Krmina.“

(se nadaljuje)

SENTIERI SELVAGGI - »The Searchers« - Iskalca, ZDA 1956.
Režija: John Ford. Igrajo: John Wayne, Jeffrey Hunter, Natalie Wood, Vera Miles. RETE 4, danes ob 20.30.

»Imenujem se John Ford in delam vesterne« tako se je rad predstavljaj očak ameriškega filma, ki se je v resnici imenoval Sean Aloisius O'Fearna in je v svoji dolgoletni karieri posnel preko 120 filmov. »Sem Irec po rodu, a moja kultura je vsestranka«. Kar me res zanima je folklor Zahoda, prikazati njene resnične in dokumentarne prvine. Sam sem bil kavboj. Ljubim široke inodprte prerije. Seks, obscenost, degeneranci in podobne stvari me ne zanimajo.«

To je zadnji Fordov veliki vestern, prostrana in epska pesnitev o dolgoletnem romanju starega in mladega kavboja, ki zasledujeta tolpo Indijancev z ugrabljenem (belopoltim) dekletom.

MARGHERITA GAUTHIER - »Camille«, ZDA 1936.
Režija: George Cukor. Igrajo: Greta Garbo, Robert Taylor, Lionel Barrymore, Henry Daniell. RAI 1, danes ob 23.40.

Marghetira Gauthier jenežna junakinja Diumasovega romana, čustvena Gospa s kamelijami, ki je strastno zaljubljena v svojega Armanda, ob velikem nasprotovanju očeta. »Božanska« Garbo je baje s to vlogo ustvarila enega svojih najlepših in najsutililnejših likov. Ob njej izstopa, v vidni vlogi karaktera, Lionel Barrymore, član znane in ugledne ameriške družine filmskih in gledaliških igralcev.

...E TUTTI RISERO - »They All Laughed« - Vsi so se smejali, ZDA 1981.
Režija: Peter Bogdanovich. Igrajo: Ben Gazzarra, John Ritter, Audrey Hepburn, Patti Hansen, Dorothy Stratten. EURO TV- Telepadova, jutri ob 20.30.

Ameriški režiser in filmski kritik-zgodovinar jugoslovanskega porekla P. Bogdanovich je veliki ljubitelj klasičnega filma. Prepičano, da veliki avtorji kot Hawks, Ford, Lang, Renoir idr. so že ustvarili in izpostavili glavne zakonitosti filmskega jezika in izraznosti, se je omejil v svojih filmih le na posnemanje teh modelov.

Pričujoča komedija je brezbrizna, sončna in žuboreča newyorška zgodba o ljubosumnih možeh in njihovih nezvestih soprogah, o zasebnih detektivih, ki se v le-te zaljubljajo namesto, da bi jih zasledovali, o čednih taksistkah...

Ta film je Bogdanovich posvetil Dorothy Stratton, nesrečni Playmate Playboya, ki je igrala v tem filmu in ki jo je ubil ljubosumni mož, baje ker se je ta zakljubila v jugo-ameriškega režiserja!

RIDERE PER RIDERE - »Kentucky Fried Movie«, ZDA 1977.
Režija: John Landis. Igrajo: Marilyn Joe, Bill Bixby, Woody Allen, Donald Sutherland. ITALIA 1, jutri ob 22.20.

John Landis je danes zelo popularen, predvsem kot najbolj uspešen predstavnik novega »demencialnega« vala v ameriškem komičnem filmu. Njegove surrealne in anarhične komedije z Belushijem, Aykroydom and Co. (npr. Brata Bluz, Ameriški volkodlak v Londonu, Animal House) sosi pridobile velik uspeh, zlasti pri mladih. Zato je italijanski distributer skušal plasirati komaj lani tudi ta njegov film iz 1977, ki pa ni imel istega uspeha kot ostali Landisovi filmi.

Gre namreč za preveč nasičeno in konfuzno lepljenko škevec in gagov, ki hočejo satirizirati obča mesta in najkonvencionalnejše sestavine ameriške TV kulture in spektakla, od filmov kung-fuja do reklamnih spotov, od brezveznih telefilmčkov do raznih TV kvizov, intervjujev, itd....

GANDHI - VB 1982.
Režija: Richard Attenborough. Igrajo: Ben Kingsley, Candice Bergen, John Gielgud, Trevor Howard. RAI 1, jutri in v ponedeljek ob 20.30.

C. Cosulich piše ob tem filmu, da obstajata v glavnem dva izvirna modela avtobiografskega filma: Eizenštejnov »epski« in Rossellinijev »vsakdanji«. Potem pa so še hagiografski, zgolj spektakularni in preveč samohvalni filmski spomeniki raznim osebnostim svetovne zgodovine. V to tretjo kategorijo sodi nemara tudi ta portret karizmatičnega voditelja gibanja za neodvisnost Indije.

Film je dobil osem oskarjev, Attenborough se je nanj pripravljaj skoraj dvajset let. Gandhija je celo interpretiral angleški gledališki igralec indijskega rodu Ben Kingsley. Vendar film ostaja nekam »zahodnjaški«, režisersko oko je preveč evrocentrično in ne uspe prav prodrati v indijsko dušo.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 10.00 Nanizanka: Trapper - Il re della strada 10.45 Risanka: Le meraviglie storie del prof. Kitzel 11.00 Informativna oddaja: Il mercato del sabato (1. del) 11.55 Vremenska napoved 12.00 Dnevnik - kratke vesti 12.05 Informativna oddaja: Il mercato del sabato (2. del) 12.30 Oddaja o medicini: Check-up 13.30 Dnevnik 14.00 Informativna oddaja: Prisma 14.30 Športna sobota 16.55 Izžrebanje loterije 17.00 Dnevnik - kratke vesti 17.05 Otroška oddaja: Il sabato dello zecchino 18.05 Košarka 19.00 Nabožna oddaja 19.10 Napoved programov 19.25 Risanka: Grisi il draghetto 19.50 Vremenska napoved 20.00 Dnevnik 20.30 Zabavnoglasbena oddaja: Serata d'onore, vodi Pippo Baudo 22.25 Dnevnik 23.40 Film: Margherita Gauthier (dram., ZDA 1937 r. G. Cukor) 0.10 Dnevnik - nočne vesti 0.15 Film: Margherita Gauthier (2. del)	RAI 2 10.00 Inf. odd.: Giorni d'Europa 10.30 Programi prihodnjega tedna 10.45 Dokumentarna oddaja: La conchiglia di San Giacobbe 11.05 Gledališka predstava: Psyche amore mio (i. G. Ferzetti, I. Ghione) 12.30 Dnevnik. Start 13.00 Dnevnik - Ob trinajstih 13.25 Dnevnik. CHIP 13.30 Dnevnik. Bella Italia 14.00 Informativna oddaja: Scuola aperta 14.30 Dnevnik - kratke vesti 14.35 Izžrebanje loterije 14.40 Mladinska oddaja: Tandem 16.00 Nogomet: Liverpool-Everton, finale 16.45 Dnevnik - kratke vesti 17.35 Tedenska oddaja: Body body 18.30 Športne vesti 18.40 Nanizanka: Le strade di San Francisco 19.40 Meteo 2 - Vremenska napoved 19.45 Dnevnik 20.20 Športne vesti 20.30 Film: Brubaker (dram., ZDA 1967, r. S. Rosenberg, i. R. Redford, Y. Kotto, J. Alexander) 22.40 Dnevnik - večerne vesti 22.50 Informativna oddaja 23.50 Dnevnik - zadnje vesti 24.00 Športna oddaja, vmes rugby	RAI 3 12.30 Športna oddaja: Olimpijski prvaki 12.45 Nadaljevanka: Bratje Karamazovi (6. del) 13.45 Programi prihodnjega tedna 14.00 Informativna oddaja: La macchina del tempo 14.40 Informativna oddaja: I giovani incontrano l'Europa 15.45 Informativna oddaja: Archeologia 16.15 Informativna oddaja: Top moda 18.25 Glasbena oddaja: L'altro suono 19.00 Dnevnik 19.10 Deželne vesti 19.35 Informativna oddaja: La clessidra 20.05 Informativna oddaja: Scuola aperta 20.30 Koncert Brahmovih skladb 21.15 Dnevnik 23.05 Glasbena oddaja: Dancemania RAI 2 ob 20.30 Braubaker z Robertom Redfordom	RTV Ljubljana 8.15 Poročila 8.05 Otroška matineja: Moj dedek je bil partizan (2.del) 8.40 Nanizanka: Na črko, na črko 9.10 Naslikam tičko 9.20 Slovenske ljudske pravljice: Alenčica in pisana mama (1. del) 9.35 Čirule-čarule: čarobne kocke 9.45 Slovenski ljudski plesi: Dolenjska 11.15 Na poti v inovacijsko družbo (3. del) 11.55 Dokumentarna oddaja: Avtomani - Kočije ljubezni 12.10 Dokumentarec meseca: Šola za prave 12.45 Poročila 15.05 Mladinski film: Hitri 16.30 Šport 18.10 Dokumentarna oddaja: Živali graditelji 18.30 Knjiga 18.45 Risanka 19.00 Danes. Še nekaj zase 19.30 Dnevnik 19.45 Vreme 19.50 Zrcalo tedna 20.15 Film: Dr. Živago (r. David Lean, i. O. Sharif, J. Christie, G. Chaplin, R. Steiger) 23.25 Dnevnik in Kronika kongresa ZK Makedonije	TV Koper 14.15 TV novice 14.25 Nanizanka: Uboga Klara 15.10 Film: Fernandel slikar (i. Fernandel) 16.50 Risanke 17.00 Nogomet 18.30 Informativna oddaja: Uporaba kompjuterja 19.00 Nanizanka: Colonel March 19.30 TVD Stičiče 19.50 Dokumentarec 20.30 Glasbena oddaja: Koncert Luciana Pavarottija 21.45 TVD Vsedanes 22.00 Glasbena oddaja: Violinist Štefan Milenkovič 23.30 Oddaja o medicini: Zdravnik in pacient Po Canalu 5 ob 20.30 v Grand Hotel nastopa tudi Paolo Villaggio
--	---	--	---	--

CANALE 5 8.30 Nanizanki: Alice, 8.55 Flo 9.15 Film: Cronaca familiare (dram., 1962, r. V. Zurlini, i. M. Mastroianni, J. Perrin) 11.00 Kvizi: Faciamo un affare, 11.30 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.40 Il pranzo è servito 13.30 Napoved programov: Anteprema 14.10 Film: I magliari (kom., 1959, r. F. Rosi, i. A. Sordi, B. Lee) 16.15 Nanizanka: Gavilan 17.15 Dokumentarna oddaja: Big Bang 18.00 Športna rubrika: Record 19.30 Kviz: Zig Zag, vodita Vianello in Mondainijeva 20.30 Zabavni spored: Grand Hotel 23.00 Aktualnosti: Parlamento in 23.45 Filmske novosti: Premiere 0.15 Film: Gable e Lombard: un grande amore (dram., 1976, r. S. J. Furie, i. J. Brolin, J. Clayburgh) RETEQUATTRO 8.30 Nanizanka: Strega per amore 9.00 Nadaljevanka: Marina	9.40 Nanizanka: Lucy Show 10.00 Film: 14. Ora (dram., 1951, r. H. Hathaway, i. P. Douglas, R. Basehart) 11.45 Nanizanki: Con affetto tuo Sidney, 12.15 I Ropers 12.45 Otroški spored: Ciao ciao, vmes risanke Rascal, Il tulipano nero, She-ra la principessa del potere 14.15 Nadaljevanki: Marina, 15.00 Agua viva 15.50 Napoved programov: Retequattro per voi 16.10 Film: Mister X, l'uomo nell'ombra (dram., 1956, r. H. Keller, i. E. William, G. Nader) 17.50 Nanizanki: Lucy Show, 18.20 Ai confini della notte 18.50 Nanizanka: I Ryan 19.30 Nadaljevanka: Febbre d'amore 20.30 Film: Sentieri selvaggi (vestern, 1956, r. J. Ford, i. J. Wayne) 22.30 Napoved programov: Retequattro per voi 22.50 Nanizanke: Mash, 23.20 Kingstone, 0.10 Cinema e Co. 0.50 Ironside, 1.40 Mod Squad ITALIA 1 18.30 Nanizanke: Gli eroi di Hogan, 8.55 Sanford & Son, 9.20 La casa nella	prateria, 10.10 Wonder woman, 11.00 La donna bionica, 11.50 Quincy, 12.40 Agenzia Rockford 13.20 Kviz: Help, vodijo Fabrizia Carminatti in I Gatti di Vicolo Miracoli 14.15 Šport: ameriški "football" 16.00 Otroški spored: Bim, Bum, Bam, vmes risanke Flo la piccola Robinson, Mila e Shiro, Chobin 18.00 Glasbena oddaja: Musica è 19.00 Kviz: Gioco delle copie, vodi Marco Predolin 19.30 Nanizanka: La famiglia Addams 20.00 Risanka: Occhi di gatto 20.30 Nanizanki: Supercar, 21.25 A-Team 22.20 Športna oddaja: Boks 23.15 Športna oddaja: Grand Prix 0.30 Glasbena oddaja: Dee-jay television EURO TELEPADOVA 14.00 Športna oddaja: Eurocalcio 15.00 Športna rubrika: Rombo TV 16.00 Športna oddaja: Catch 17.00 Risanke: Peline story, Candy Candy, Mask,	Voltron, Sport Billy, Black Star, Jane e Micci. 20.30 Film: Se vuoi vivere... spara (vestern, It. 1968, r. S. Garrone, i. S. Todd, K. Wood) 22.30 Športna oddaja: Catch 23.30 Nanizanka: Bret Maverick 0.30 Film: Le sette città d'oro (dram., 1956 i. R. Egan, A. Quinn) TELEFRIULI 13.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 14.30 Risanka: Hanna e Barbara 15.30 Glasbena oddaja: GTX Music 18.30 Športna rubrika 19.00 Dnevnik 19.30 Nadaljevanka: Senorita Andrea 20.30 Film: Quando la neve imbianca i capelli (dram., r. E. Nofal, i. J. Stewardson, T. Jay) 22.15 Informativna oddaja: Realtà industriale 23.15 Nanizanka: Arrivano le spose TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Fatti e commenti	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Kratka poročila; 7.20 - 8.00 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah: Kulturni dogodki (ponovitev); 8.40 Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Pisani listi: poljudno čtivo, sestanek ob 12. uri, lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.10 Cas in prostor: Etnično, nacionalno in razredno v sodobnih družbah - sociološki pogledi, nato Glasbene skice; 15.00 Otroški kotiček: Kaj je na koncu sveta; 16.00 Zbornik: Zgodovina je vedno že svoja lastna zgodba, nato Glasbene skice; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Dramska vetrovnica: Magellanov oblak; 18.30 Glasbena priloga. LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00 Poročila; 4.30 - 8.00 Jutranji spored; 8.05 Pionirski tednik; 9.05 Šobotna matineja; 10.05 Pojte z nami; 10.25 Dopoldne ob lahki glasbi; 11.05 S poti po Jugoslaviji; 11.30 Srečanja republik in pokrajin; 12.10 Naši poslalski čestitajo in pozdravljajo; 12.30 Kmetijski nasveti; 14.05 Glasbena panorama; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.10 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.30 Dogodki in odmevi; 15.55 Zabavna glasba; 16.00 Vrtiljak želja; 16.40 Lojtrca domačih; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Skatlica z godbo; 18.30 Mladi mladim; 19.00 Radijski dnevnik; 19.35 Za naše najmlajše; 19.45 Minute z ansamblom Jožeta Kampača; 20.00 - 23.00 Slovincem po svetu, vmes Domovina je ena, Mladi mostovi, Naši kraji in	Ijudje; 22.50 Literarni nočno: Peter Košak - Potujmo s časom; 23.05 Od tod do polnoči; 00.05 - 5.00 Nočni program, glasba. RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.30 Jutranjik; 6.45 Cestne informacije; 7.00 II. jutranja kronika; 7.30 Jutranji servis; 8.00 - 13.00 Prenos II. programa Radio Ljubljana; 13.00 Otvoritev - Kruh in sol Radia Koper; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Microchip; 17.15 Zamejska reportaža; 18.00 Zaključek. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Radijski dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Koledarček; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 8.00 - 12.00 Prisrčno vaši; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 14.33 Poročila v nemškem jeziku; 14.35 Popoldanski glasbeni program; 14.45 Oddaja o nogometu; 15.45 Glasbeni weekend; 16.55 Pismo iz...; 20.00 - 6.00 Nočni program. RADIO OPČINE 10.00 Glasbena matineja, vodi Majda; 15.00 Glasba po željah, vodi Sabina; 17.00 Zakaj tako, kaj mislite vi, vodita Gabrijela in Martina; 19.00 Listam po časopisih, vodi Vinko.
---	--	--	---	--	--

Po razbitju levičarske koalicije

V Tržiču nova sredinska uprava z županom Porcianijem (KD) na čelu

Roberto Porciani, tajnik mestne sekcije KD, je od četrta zvečer novi župan v Tržiču, deseti povojni. Z njegovo izvolitvijo je konec desetletnemu upravljanju levičarske koalicije v tem mestu, ki ima visoko delavsko tradicijo. Sicer že prej, od prvih volitev v povojnem času je bilo na čelu občine izvoljen socialist. Sledil mu je socialist Blasig, tri leta je bil na čelu uprave spet socialist, Gino Saccavini.

Za Porcianija so glasovali svetovalci KD (12), PRI (3), PSDI (4) in en neodvisen, bivši socialist Petronio, ki je sicer v svoji glasovalni izjavi povedal, da je zaprosil za vstop v PSDI. Dvajset glasov torej. Dvanajst komunistov je glasovalo za socialista Saccavinija. Štirje prisotni socialisti so se vzdržali glasovanja. Fašist Ri-

tossa je dobil dva glasa, svetovalec zelenih pa je oddal neveljavno glasovnico.

Z enakim številom glasov so bili izvoljeni: Paolo Sartori (PRI), ki bo podžupan, Sergio Pacor (KD), Osvaldo Ferrari (KD), Franco Marzano (PSDI), Tiberio Calligaris (PRI), Lucio Petronio (neodvisen, sicer PSDI). Izvoljena sta bila tudi namestnika Francesco Esposito (PSDI) in Sergio Dapiran (KD).

Razprava v občinskem svetu je bila zelo dolga. Predvsem zaradi tega, ker je socialist Maiani uvodoma povedal, da PSI pozitivno ocenjuje desetletno delovanje levičarske koalicije, vendar pa realistično ugotavljajo, da zaradi odstopa socialdemokratov te koalicije ni več. Niti ni številčnih možnosti za njeno obnovo. Zaradi tega PSI pristaja na štiristrankarsko koalicijo v Tržiču, ki pa mora biti podobna tisti na pokrajini. Globalno je treba preučiti tudi vprašanja Gradeža in tamkajšnje koalicije. Zaradi tega je bil mnenja, da bi bilo prav

odložiti izvolitev župana in odbornikov.

Tega mnenja pa niso bili demokrati. Pacor, republikanec Sartori in socialdemokrat Esposito, ki so trdili, da Tržič potrebuje župana. Nova razmerja sil to tudi omogočajo; ko bo izvoljen nov odbor, bo moč pričeti krog pogovorov o položaju v vseh zainteresiranih krajevnih upravah. Jasno je, da bodo demokrati razpravljali s socialisti z močnih pozicij. Novost na četrtkovni seji je bila tudi v tem, da je Petronio uradno vstopil v socialdemokratsko stranko.

Komunist Persi je v svojem govoru dejal, da si mesto s tako močno delavsko prisotnostjo ni zaslužilo takega preokreta. Povedal je tudi, da je bilo upravljanje leve koalicije pozitivno, korektno do opozicije, da je bilo v tem desetletju narejenega veliko. Vzpostavljani so bili tudi prijateljski stiki z občinami okoliša.

Sejo je vodil starosta svetovalcev komunist Padovan.

Odprt prenovljen prehod na Šempetrski cesti

Po nekajmesečnem presledku so včeraj ponovno odprli promet prehod druge kategorije pri Šempetru, v neposredni bližini goriške splošne bolnišnice. Skozi ta prehod je šlo lani več kot milijon potnikov, je dejal ravnatelj carinarne v Novi Gorici Svito Vižintin. Še večji je bil tod promet pred uvedbo depozita. Sedaj pa se promet iz leta v leto veča. To je kar precej, če pomislimo, da gre na celotnem novogoriškem območju, od Predela do Jamelj, letno čez mejo s prepustnico okrog 6 mi-

lijonov ljudi. V celotnem obsejnim prometu Slovenije beležijo na gorškem območju 12 odst. prehodov.

Investicija v posodobitev naprav na mejnem prehodu je veljala nad 6 milijard starih dinarjev. 3,7 milijarde so porabili le za objekte na prehodu. Razširili pa so tudi cesto od meje do pokopališča. Finančno je prvič pri posodabljanju mejnega prehoda druge kategorije sodelovala zvezna carinska uprava.

Poleg Vižintina je na slavnosti govoril tudi novogoriški župan Danilo Bašin. Podsekretar v zvezni carinski upravi Bogomir Ljovič je za tem predal nove naprave carinikom in milicnikom. Godba na pihala iz Nove Gorice je igrala himno Hej Sloveni. Zastavo je zatem dvignil carinik Andrija Tomič.

Na slavnostnem prostoru se je zbralo veliko ljudi, še zlasti iz Šempetra. Poleg že omenjenih so bili prisotni tudi zastopnik notranje uprave Boris Kosovel. Z italijanske strani so prišli goriški župan Scarnano, prefekt Garsia, kvestor Pensato, načelnik obmejne policije Davini, zastopniki finančnih straž ter obmejnih policistov.

izleti

Ženski odsek KD Jezero iz Doberdoba obvešča, da je odhod za izlet v Vicenzo jutri, 11. maja, ob 5.30 na Palkišču, 5.40 na Poljanah, 5.45 v Doberdobi in 5.55 v Jamljah.

SPD Gorica vabi člane jutri, 11. t. m. na izlet na Breški Jalovec, kjer bo srečanje s planinci PD Nova Gorica, Kobarid in Benečije. Udeleženci naj se zberejo ob 7. uri na Trgu v Kobaridu, oziroma ob 9. uri v kraju Brezje (Monteaperta) v Beneški Sloveniji. Prevoz z lastnimi sredstvi.

včeraj-danes

Iz gorškega matičnega urada v tednu od 27. aprila do 3. maja:

RODILI SO SE: Patrick Nardon, Isabella Terraneo, Sara Simonetti, Marco Coccianni, Davide Bertoli in Cristina Fontanini.

UMRLI SO: 76-letna upokojenka Angela Ferletti vd. Jelen, 78-letna gospodinja Maria Cufer vd. Speccher, 31-letni delavec Ivan Terčič, 58-letni upokojenec Emil Mikluš, 84-letni upokojenec Francesco Grusovin, 86-letni posestnik Peter Lutman, 62-letna gospodinja Alba Scocchet, 79-letni upokojenec Ferminio Canciani, 63-letni upokojenec Aldo Geotti, 83-letna gospodinja Marjeta Slokar por. Polh, 60-letna gospodinja Sonja Kozman por. Škerk, 88-letna upokojenka Bernardina Gorjan, 62-letni upokojenec Gualtiero Cidin, 56-letna Gisella Padovan vd. Furlan, 49-letni telefonist Salvatore Firrincieli, 79-letni upokojenec Avgust Benedetič, 83-letna gospodinja Mariana Lapajne vd. Colanella.

POROKE: telegrafist Giuseppe Minella in telegrafistka Marta Mosca.

OKLIC: fizioterapevt Renato Coccianni in bolničarka Maria Piovani, trgovec Sergio Corrado Coco in gospodinja Silva Kralj, študent Roberto Deiri in brezposelna Mariagrazia Luciani.

kino

Gorica

VERDI 18.00—22.00 »Una spina nel cuore«. A. Delon, S. Duets.
CORSO 17.30—22.00 »Silverado, il codice del silenzio«. Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.30—22.00 »Sexual tour«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 19.00—22.00 »La mia Africa«. COMUNALE 18.00—22.00 »Scemo di guerra«.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Zadnja vojakova naloga«. 22.00 »Resnične zgodbe«. DESKLE 19.30 »Fantovščina«.

Radioaktivnost izginja iz zraka, močno je okužena zelenjava

Podatki velevajo previdnost

Po večdnevem pomanjkanju informacij o stanju radioaktivnosti na Gorškem smo včeraj končno prejeli precej popolne podatke o gostoti radionuklidov v zraku, zemlji, zelenjavi, vodi in mleku. Podatke so nam posredovali izvedenci pri fizikalnem laboratoriju Tržaške krajeve zdravstvene enote. Kot smo že pisali včeraj, na Gorškem zdravstvene strukture ne razpolagajo za naprave in za take analize, zato odposiljajo podatke v Trst.

Med vsemi najbolj izstopa podatek, da so v kilogramu solate iz Gradišča predvčeršnjim izmerili kar 800 nanokirijev izotopa joda 131. Gre za vrednost, ki daleč presega vrednosti za severno Italijo (med 90 in 100 nanokiriji), kot tudi nevarnostno mejo, ki je po zakonu določena pri 150 nanokirijih v kilogramu povrtnin.

»Gre za najvišjo vrednost, t. i. špico, ki smo jo zabeležili v enem samem primerku«, pojasnjujejo v laboratoriju. »Podatkov ne gre sploševati, drži pa, da so srednje vrednosti v zelenjavi pri nas vsaj štirikrat večje, kot so — po podatkih civilne zaščite — srednje vrednosti za severno Italijo.

Ob podatku za zelenjavo je z določeno resnostjo treba oceniti tudi meritve v zemlji, ki so za Gorico dale dokaj visoke vrednosti. V primerku iz Gorice so izmerili 15 nanokirijev na liter, v litru zemlje iz Rupe pa celo dvakrat toliko, pri-

bližno 30 nanokirijev. »Pri vrednosti 15 nanokirijev v zemlji ocenjujejo, da je radioaktivnost na solati iz te zemlje med 300 in 400 nanokiriji« so nam povedali. Iz tega sledi, da bi na primerku solate iz Rupe po vsej verjetnosti ugotovili vrednost, ki bi se približevala onim v Gradišču. Manj zaskrbljujoči so podatki za drugo listnato zelenjavo, pri kateri je koncentracija desetkrat manjša.

Potolžimo se lahko s podatki za zrak, vodo in mleko. V četrtek so v zraku izmerili 0,08 nanokirijev joda 131, včeraj pa le še 0,03. V litru četrtkovne deževnice je bilo 50 nanokirijev, kar je desetkrat manj kot v dežju, ki je padal (sicer ne v Gorici) 2. maja.

Problemov ni za pitno vodo, kjer so samo minimalni sledovi radioaktivnosti. V primerkih mleka iz Gorice so izmerili vrednosti od 1,5 do 3 nanokirijev v litru. O mleku beležimo v teh dneh precej nihajoče podatke, ki odvisijo od tega, da so nekatere živali zaužile več ali manj sveže krme oz. deževnice.

Zaključek, ki izhaja iz navedenih podatkov je lahko dvojen: po eni strani je za zelenjavo treba skrbno spoštovati prepovedi in nasvete sanitarnih oblasti, razveseljiva pa sta podatka, da se je zrak skoraj povsem očistil in da v pitni vodi skoraj ni sledu o radioaktivnosti.

Vprašljiva je koordinacija

»Prepoved upepeljevanja okužene zelenjave je kategorična. KZE je že v ponedeljek obvestila civilno zaščito in druge pristojne organe, da pri uničevanju zelenjave ni primerna uporaba upepeljevalnika, ker bi se pri izogrevanju radioaktivnost sproščala v zrak in se ponovno širila v okolju.

S svoje strani sem že dovolj jasno povedal, da so navodila iz Rima, naj se zelenjava uničuje z običajnimi sistemi, torej vključno z upepeljevanjem, sad pomote ali neupoštevanja nevarnosti širjenja radioaktivnosti v zraku.« To izjavo nam je včeraj dal zdravstveni koordinator pri gorški KZE dr. Bruno Gregorig, ki je potrdil, da je treba vso zelenjavo usmeriti v center AIMA v Fiumicellu in v edino primerno odlagališče, ki je v naši pokrajini v Marianu.

S tem je želel odpraviti nesporazume, ki bi jih lahko povzročil dopis Prefektore vodstvu upepeljevalnika pri Sovodnjah, češ da lahko brezskrbno požigajo zelenjavo. Dopis je menda sad navodil z zdravstvenega ministrstva, s katerimi pa se zdravstveni organi v naši deželi nikakor ne strinjajo. Pri upepeljevalniku se sprašujejo, kdo ima prav in so, tudi iz zaskrbljenosti zaradi varnosti osebja pri delu, poslali primerke pepela v laboratorij v Trst, da bi ugotovili kolikšna je radioaktivnost.

Dr. Gregorig nam je tudi povedal, da KZE skupno nadzoruje stanje pitne vode v vodovodih in vode v Soči. Za vodovode na Tržaškem se vpra-

šanje ne postavlja, ker zajemajo vodo 70 metrov globoko pod zemljo, v gorškem vodovodu ter vodovodu CAFO, ki črpa iz Soče, pa tudi ni dvomov o neoporečnosti vode, čeprav so v prejšnjih dneh zabeležili v njej kako sled radionuklidov.

S strani civilne zaščite smo včeraj prejeli prve podatke, ki so jih o specifičnem stanju v Gorici prejeli iz laboratorija ENEA v Rimu. Podatki se nanašajo še na stanje izpred enega tedna, ko so v Gorici izmerili v kubičnem metru zraka 0,82 nanokirijev joda 131 (v soboto), na kvadratnem metru trave na mirenem letališču pa so v nedeljo izmerili 129 nanokirijev. Mimo tega, da potrjuje, da je bila tudi takrat pri nas radioaktivnost višja kot drugod po državi, ta dva podatka nista več za nobeno rabo, sta precej zastarela. Kako to, smo vprašali odgovorne na Prefekturi. »Ker nam iz Rima podatki o specifičnem stanju v Gorici pač prihajajo z zamudo, mi pa lahko črpamo le podatke od ENEA in ne od drugih virov«, so nam povedali. Uradno torej služba za civilno zaščito ne more vedeti za najnovejše podatke iz laboratorija tržaške KZE. Koordinacija ni prav zgladna.

S tem v zvezi izraža svetovalska skupnost KPI na gorški Občini zaskrbljenost, poziva župana naj poseže, da bi dobili celovite podatke in njih analizo za naš teritorij ter zahteva sklic izredne seje občinskega sveta

V Gorici naj bi ustanovili mednarodni institut za ekologijo

V Trstu pridobiva na pomenu mednarodni center za raziskave na področju fizike in biotehnologije, v Vidmu so se usmerili v raziskave s področja kmetijstva, Gorica pa naj bi dobila mednarodno središče za raziskave na področju ekologije in sicer v okviru Mednarodne ustanove za razvoj (SID).

O odpiranju visokošolskih zavodov mednarodnega pomena v Gorici se sicer govori že nekaj časa. Zdaj se zdi, da je bil v tej smeri storjen majhen korak naprej. To smo slišali v četrtek zvečer v deželnem avditoriju, kjer je prof. Marino Gatti iz Milana predaval o tem, kako skušajo na področju Evropske gospodarske skupnosti uravnavati vprašanja, ki jih odpira gradnja velikih prometnih struktur, energetskih objektov, tovarnih itd. Gre za nove poglede na družbeni in gospodarski razvoj, pri čemer je treba upoštevati tudi vprašanja človeškega okolja. Problematika, ki je, kakor dokazujejo prav dogodki zadnjih dni, še kako aktualna.

Še pred predavanjem prof. Gattija, ki poučuje na milanski Politehnik, pa je bil krajši poseg gorškega župana Scarana, ki je napovedal, da je bila pred kratkim ustanovljena goriška sekcija mednarodne ustanove SID, ki naj bi se v bodoče razvila v pravi mednarodni raziskovalni in študijski center za ekološke raziskave. Cilje mednarodne ustanove SID sta nato obrazložila prof. Roberto

Vanore in prof. Paolo Budinich, prvi kot podtajnik te ustanove v mednarodnem merilu, drugi pa kot predsednik deželnega odbora ustanove.

Napotnico za dober uspeh in nadaljnji razvoj sta izrekla tudi predstavniki ministrstva za zunanje zadeve prof. Emanuele Ricotta in sodelavec tržaškega mednarodnega centra za fiziko prof. Hasan Delaffi.

Sodelavci mednarodnega centra so bili tudi na obisku na županstvu.

Ustanova SID je nastala leta 1957 v Washingtonu, na pobudo znanstvenikov z različnih področij, ki so spoznali, da je pravi družbeni in gospodarski razvoj sveta mogoč le ob skladnem razvoju vseh disciplin. Nujno je treba zato upoštevati tudi faktor okolje.

Na žalost na Stari celini glede tega že spet zaostajamo za Amerikanci. V ZDA že petnajst let velja zelo stroga zakonodaja, ki nalaga, da se pred pripravo dokončnih načrtov za gradnjo večjih objektov podrobno preuči tudi njihove posledice na okolje. V EGS pa so šele sredi lanskega leta po dolgih razpravah sprejeli splošne smernice, kako naj bi države uravnavale to, vse bolj aktualno vprašanje. Članice bodo morale v roku treh let pripraviti ustrezne zakone. In prav o teh splošnih normativih, o stopnji soodločanja skupnosti o kriterijih itd. je govoril prof. Gatti. Sledila je krajša, sicer zelo zanimiva razprava.

Lepo prikazana podoba Stražic v preteklosti

Še do srede druge polovice prejšnjega stoletja je bilo v Stražicah le nekaj kmečkih hiš. V njih so bivali slovenski kmetje, saj na starih mapah najdemo imena Markič, Dornig, ime naselja pa je pisano »Strašič«. Polja, travniki in vrtovi so bili precej oddaljeni od mesta. Do pevskega mostu si iz Gorice prišel skozi Placuto. Drevoreda 20. septembra takrat ni bilo. Železniški most, precej južno od Stražic, je bil zgrajen v šestdesetih letih.

Za Gorico so se pričeli zanimati tudi industriji. Najprej je bila zgrajena tovarna v Podgori, na desnem bregu Soče. Potem so prišle na vrsto tudi Stražice. Od leta 1855 imamo tu tovarne: svilarno, predilnico, mlin, papirnico. V tem stoletju pa še kovinsko tovarno. Tovarne na obbeh bregovih Soče so povezovali mostički. Še do pred kakim desetletjem smo tu imeli lesene mostičke. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja so bile tu zgrajene delavske hiše. Strokovnjaki pravijo, da so bile Ritterjeve hiše med najbolj sodobnimi v takratni Evropi. Tovarnar nemškega rodu, ki se je sicer kasneje opredelil z italijanskimi industriji in trgovci, se je dobro zavedal, da so delavci nemške, italijanske in slovenske narodnosti. Zaradi tega najdemo v Stražicah v začetku sedemdesetih let prejšnjega stoletja zasebno italijansko - slovensko osnovno šolo in vrtce.

O marsikateri teh stvari govorijo

dokumenti, slike, razglednice, ki so v teh dneh razstavljeni v župnijski dvorani v Stražicah. Zanimivo je videti, kako industrijski obrati igrajo pomembno vlogo v opisovanju kraja. Tovarne so prisotne na skoro vseh slikah. To je tudi razumljivo. Seveda pa, tudi zaradi utesnjenosti prostora, v katerem je razstava, marsikaj na njej manjka.

Gre sicer za prvi poizkus ovrednotenja kraja in ljudi v njem. Takih razstav smo v zadnjem času videli veliko v Gorici kot na njenem podeželju. Pravilno je ovrednotenje domače zgodovine, zgodovine preprostih ljudi, kmetov, delavcev, roko-delcev.

Preprosti ljudje pa hočejo vedeti tudi, kako so živeli njih predniki, ki so bili prav tako preprosti ljudje. Razstava, kot je ta v Stražicah, jim daje to možnost. (mw)

Občina Doberdob, Javno večnamensko kulturno središče in Vsedrjavno združenje likovnikov CGIL vabijo na otvoritev razstave slik Claudija Bianchija Weisa

Voda in Kras v Doberdobi

danes, ob 18.30 v prostorih KD Jezero. Razstava bo odprta do 18. maja. Urnik ogleda: ob delavnikih od 18. do 29. ure, ob nedeljah od 10. do 13. ure.

Kolesarstvo: v včerajšnji 4. etapi dirke Alpe Adria Pavlič (Jug.) še vedno v vodstvu

DROBOLJE — Na 4. etapi mednarodne kolesarske dirke Alpe Adria od Trbiža do Drobolj ob Baškem jezeru na avstrijskem Koroškem po pričakovanju ni bilo večjih sprememb v skupnem seštevku, kajti Jure Pavlič je obdržal naskok. Med moštvu zanesljivo vodi Jugoslavija. Jure Pavlič je še vedno najboljši na gorskih ciljih, Robi Šebenik pa na letcih.

Po 30 kilometrih vožnje od Trbiža prek mejnega prehoda Migvarje Vrata na avstrijsko Koroško je čakalo kolesarje še 7 krogov na trasi, kjer bo prihodnje leto svetovno prvenstvo.

Danes bosta na sporedu dve etapi, jutri pa še zadnja, zelo spektakularna z dvema gorskima ciljema na Ljubelju in nato še na Jamniku nad Kropo, cilj pa bo na Gosposvetski cesti v Ljubljani.

VRSTNI RED: 1. Glajza (ČSSR) v 2.51'41" s povprečno hitrostjo 41,580 km na uro; 2. Scheuhoibel (Av.) po 14"; 3. Čubrić (Srbija); 4. Kornelson (Av.); 5. Smole (Jug.); 6. Piatek (Pol.); 7. Resnac (It.); 8. Letavaj (ČSSR); 9. Skowronek (Pol.);

10. Kucukcerezci (Tur.).

SKUPNA LESTVICA: 1. J. Pavlič (Jug.) 14.15'17"; 2. Glivar (Jug.) po 1'24"; 3. Letavaj (ČSSR) po 1'25"; 4. Papež (Jug.) po 1'30"; 5. Tonetti (It.) po 1'32"; 6. Čubrić (Srbija) po 2'01".

MOŠTVENO: 1. Jugoslavija 42 ur 49'06"; 2. Srbija po 2'57"; 3. Inter (Čehoslovaška) po 4'21"; 4. Zoccorinese (Italija) po 7'06"; 5. Slovenija po 8'55".

Dirka po Španiji

SIERRA NEVADA — Na 17. etapi kolesarske dirke po Španiji je zmagal domačin Felipe Yanez. Skupna lestvica je naslednja: 1. Pino (Šp.) 79.49'01"; 2. Miller (Škotska) po 33"; 3. Kelly (Ir.) po 4'24"; 4. Dietzen (ZRN) po 5'05"; 5. Lejarreta (Šp.) po 6'07"; 8. Fignon (Fr.) po 7'07".

Nogomet: še nič pokalov

za angleška moštva

ZÜRICH — Angleške enajsterice tudi v prihodnji sezoni ne bodo mogle nastopati v evropskih nogometnih po-

kalih. Tako stališče je zavzel izvršni odbor UEFA, ki je sicer poudaril, da bodo o tem znova razpravljali, tako da omenjeno stališče prihodnje leto lahko tudi spremenijo.

Pri UEFA so tudi razpravljali o predsedniku Rome Dino Violi in menili, da obstajajo sumi, da je vpleten v poskus podkupovanja francoskega sodnika Vautrota ob srečanju Roma - Dundee. O zadevi so zainteresirali pristojni komisiji.

Črne stave: znova zaslišali Carboneja

TURIN — V okviru preiskave o črnih stavih je namestnik državnega pravdnika Marabotto včeraj tri ure zasliševal Armanda Carboneja, ki naj bi bil eden glavnih obtožencev. Zasliševanje se bo nadaljevalo v ponedeljek. Včeraj se ni izvedelo nobenih podrobnosti, zgleda pa, da Carbone sodeluje pri preiskavi.

Sales zapustil Varese

VARESE — Trener Divareseja Riccardo Sales je sporočil, da z društvom ne bo obnovil pogodbe.

kratke vesti - kratke vesti - kratke vesti

Košarka: italijanski play-off

Danes Simac-Berloni

MILAN — Danes bo prva polfinalna tekma končnice it. košarkarskega prvenstva. V Milanu se bosta namreč pomerila Simac in Berloni, jutri pa bosta na vrsti Arexons in Mobilgiri.

Drugi polčas današnje tekme bo neposredno prenašala tudi italijanska televizija (ob 18.05 po prvem sporodu).

Odbojka: kvalifikacije za SP

Italija spet uspešna

RIM — Na kvalifikacijskem srečanju za nastop na ženskem odbojarskem SP je Italija včeraj premagala tudi Nizozemsko (3:0). Danes jo čaka Madžarska in v primeru zmage bi si Italijanke lahko matematično zagotovile nastop na svetovnem prvenstvu. Lestvica finalnega dela od 1. do 6. mesta je namreč sedaj naslednja: ZRN in Italija 6, Bolgarija 5, Madžarska 4, Taipei in Nizozemska 3. Od 7. do 11. mesta je položaj naslednji: Avstralija 5, Poljska in

Venezuela 4, Nova Zelandija 3, Egipt 2. Avstralija in Nova Zelandija imata tekmo več.

VN Monaka: danes se odloča

MONTECARLO — V Montecarlju, kjer bo jutri dirka v formuli ena za VN Monaka, so včeraj počivali, odločilne poskusne vožnje za določitev startnega vrstnega reda pa bodo danes.

Saramanch proti profijem

SEUL — Predsednik MOO je izjavil, da vsaj do olimpijskih iger leta 1992 poklicnim športnikom nastop na igrah še ne bo dovoljen. Odločitev bo vsekar padla po posvetovanju z vsemi narodnimi odbori.

Aletika v Gorici

Danes popoldan bo v Gorici deželno atletsko ekipno prvenstvo, ki je kot vsako leto najbolj reprezentativna predstava cele sezone. Ker je bilo letos na sporedu relativno malo tekmovalcev, je forma nekaterih boljših posameznikov še malo znana, vseeno pa se pričakuje vrsta zelo dobrih rezultatov.

Tekmovanje se bo tako danes kot jutri začelo ob 15.30.

domači šport

Danes

SOBOTA, 10. maja 1986

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

20.30 v Repnu: Kontovel Electronic shop - Alabarda

1. DIVIZIJA

19.00 v Repnu: Polet - Basket TS

PROPAGANDA

15.00 v Gorici: Segafredo - Dom

ODBOJKA

ŽENSKA C-2 LIGA

18.00 v tržaški športni palači: Fincantieri - Bor Friulexport; 20.30 v Sovodnjah: Sovodnje Centralsped - Libertas Krmin.

1. MOŠKA DIVIZIJA

18.30 v Sovodnjah: Soča Čerimpex - Olympia

DEŽELNI FINALE

UNDER 18 — ŽENSKO

16.30 v Spilimbergu: nastopa tudi Friulexport

UNDER 14 — ŽENSKO

15.30 v Nabrežini: DLFAC - Sloga B; 15.30 v Trstu, Ul. Zandonai: OMA Armes - Sloga A

Jutri

NEDELJA, 11. maja 1986

KOŠARKA

MOŠKA B LIGA

19.00 v tržaški športni palači: Jadran - Kidland Padova

1. DIVIZIJA

11.00 v Nabrežini: Sokol - CRT

DEČKI

11.00 v Trstu, Miramarski dvored: Ferrovioario - Bor Adriaimpex

PROPAGANDA

9.30 na Proseku: Kontovel Electronic shop - Saba; 9.30 na Proseku, dom Ervatti: Lav. Porto - Breg; 11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor - Don Bosco A

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Dolini: Domio - Vesna; 16.00 v Foljanu: Fogliano - Zarja

3. AMATERSKA LIGA

16.00 na 1. maju: Giarizzone - Kras

ZAČETNIKI

9.30 v Krminu: Cormonese - Juventina; 9.45 na Proseku: Primorje - CGS; 10.00 v Trstu, Ul. Flavija: Montebello - Breg

POKAL PACCIO

10.00 v Dolini: Breg - Chiarbola A

POKAL ACQUAVITA

10.30 na Opčinah, Ul. Carsia: S Vito - Primorje

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA

9.30 v Trstu, na 1. maju: Bor - Club Altura

DEŽELNI FINALE

UNDER 18 — ŽENSKO

9.30 v Spilimbergu: nastopa tudi Friulexport

DEŽELNI FINALE

UNDER 16 — ŽENSKO

10.00 v Povolettu, Trg Libertà: nastopa tudi Sloga

UNDER 14 — ŽENSKO

9.30 v Dolini: Breg - CUS; 11.30 v Trstu, licej Petrarca: Montasio - Sokol

Dirka tris

TARANTO — Zmagovita kombinacija dirke tris je ta teden 6 - 3 - 9. Dobitnikov je skupno 386, ki bodo prejeli po 1.942.475 lir.

Košarka: jutri v tržaški športni palači (ob 18.30) proti Kidlandu

Jadran zadnjič v tej sezoni pred svojim občinstvom

Jutri bodo jadrancovi uradno sklenili letošnje prvo drugoligaško sezono in se poslovili od svojega občinstva. Na parketu tržaške športne palače se bodo pomerili z moštvom Kidland Petrarca Padova, ki je deseto na lestvici in bo tudi ostalo s to uvrstitvijo, saj ima osem točk prednosti pred enajsto na lestvici in deset točk zaostanka za deveto.

Zagarjevi varovanci so trenutno na štirinajstem mestu razporednice s štirinajstimi točkami. Ob jutrišnji zmagi proti Padovi bi Jadran sklenil prvenstvo s šestnajstimi točkami in bi lahko celo zasedel končno enajsto mesto, če bi Victors, Bergamo in Vicenza izgubili, kar je precej verjetno glede na to, da bo Bergamo gostoval v Cremoni, Vicenza bo igrala doma s Cagivo, Victors pa doma z nevarno Facibo. V tem tednu so »plavci« okrnjeni. Ban, Gulić in Zarotti so nam-

reč bili na državnem univerzitetnem prvenstvu, včeraj pa se jim je pridružil tudi Čuk.

Ne glede na to bodo jadrancovi svoje sklepno srečanje odigrali s srcem, da bi se ustrezno poslovili od svojega občinstva in da ne bi obtičali prav na predzadnjem mestu.

Upajmo, da bodo naši fantje z zmago sklenili prvo sezono v drugoligaški konkurenci, v kateri so igrali

s spremenljivo srečo. Ban in tovariši pa so tudi letos pripravili nekaj presenečenj (Castor in Panapesca), a v določenih primerih so imeli tudi zvrhano mero smole. Upati je, da bo tudi občinstvo jutri »nastopilo« v nekdanjem slogu in številu, saj si ekipa in trener to zaslužita. Čas analiz in končnih ocen bo še prišel, jutri pa bo že spet, čeprav zadnjič letos, na sporedu prvenstvena tekma.

Košarka: v 2. tekmi play-off promocijske lige

Za Kontovelce imperativ zmagaja

Kontovel Electronic Shop je drevi, v drugi tekmi play-off promocijske lige, nujno potrebna zmaga, da si pribori pravico do tretjega odločilnega srečanja vedno poglavje zase. V tem tednu so Lukševi varovanci trenirali vadnici, kar bi moralo predstavljati določeno prednost, čeprav so tovrstna srečanja vedno poglavje zase. V tem tednu so Lukšavi varovanci trenirali štirikrat, v torek pa so se pomerili z Borom Radenska v prijateljski tekmi.

Alabarda se odlikuje s prodorno, hitro in zagrizeno igro, v prvem srečanju pa je bila v znatnih težavah, dokler niso morali zaradi petih osebnih napak na klop Kontovelovi visoki igralci.

Kontovelci bodo torej igrali na vse ali nič, pri tem pa jim bo gotovo stal ob strani občinstvo, ki si bo bržkone v lepem številu ogledalo drevisnje srečanje. Srečanje med Kontovelom Electronic Shop in Alabarda bo pričelo ob 20.30. (Cancija)

Rokomet: na deželnem finalu mladinskih iger

Izreden uspeh dijakov srednje šole Kosovel

Na deželnem finalu mladinskih iger v rokometu, ki je bil včeraj v Trstu, so dijaki openske srednje šole Srečko Kosovel dosegli izreden uspeh. V moški konkurenci so osvojili deželni naslov. Dekleta pa so deželne podprvakinje.

MOŠKI

Kosovelovi dijaki so res presenetili. Dobro so začeli že v prvem jutranjem srečanju proti Gorici. Tekma je bila stalno izenačena. Proti sredini 2. polčasa pa so naši le pustili za sabo nasprotnika in srečanje osvojili s petimi goli prednosti.

Finale za prvo mesto med Kosovelom in Pordenonom je bilo naravnost dramatično. V prvem polčasu so skoraj do konca vodili dijaki iz Pordenona, a so jih po streljanju 7-metrovk kosovelovci prehiteli za en gol. Tudi drugi polčas je bil stalno izenačen, le šest sekund pred koncem pa je odlični Kosovelov vratar Martin Mesar ubranil 7-metrovko in tako odločilno pripomogel svoji ekipi do zmage. Poleg njega sta bila junaka dneva še Janez Berdon in neustavljivi Alberto Prelec. Za deželni naslov pa zaslužijo pohvalo prav vsi nastopajoči. Letos bodo tako dijaki prof. Peterlina že drugič predstavljali našo šolo na meddeželnem finalu, ki bo verjetno pred koncem meseca. Izidi:

POLFINALE

KOSOVEL — GORICA 21:15

KOSOVEL: Antoni, Berdon 3, Crisani 2, Kralj, Križman, Marc 2, Mar-

tin in Kristjan Mesar, Peric, Prelec 11, Renčelj 3, Škabar, Taučer.

PORDENON — VIDEM 19:18

FINALE ZA 3. MESTO

VIDEM — GORICA 22:20

FINALE ZA 1. MESTO

KOSOVEL — PORDENON 19:18

KOSOVEL: Antoni, Berdon 3, Crisani 1, Kralj, Križman, Marc 4, Kristjan Mesar 1, Martin Mesar, Peric, Prelec 8, Renčelj 2, Škabar, Taučer.

LESTVICA: 1. Kosovel, 2. Pordenon; 3. Videm; 4. Gorica.

ŽENSKO

Opsenske dijakinje v polfinalu niso nastopile. Srečati bi se morale z gorškim pokrajinskim prvakom, ker ga pa ni bilo, in tako so bile avtomatično v finalu za 1. mesto. Ekipa iz Vidma pa je bila pretrd oreh. Vsekakor je za dijakinje prof. Sonje Milič drugo mesto v deželi lep uspeh, za katerega zaslužijo vso pohvalo. Izidi:

POLFINALE

VIDEM — PORDENON 19:17

FINALE ZA 1. MESTO

VIDEM — KOSOVEL 22:17

LESTVICA: 1. Videm; 2. Kosovel; 3. Pordenon.

KOSOVEL: Baldissin, Calzi, Citter, Corbatti, Čufar, Fabi, Fabrizi, Foscini, Gregori, Lupinc, Marucelli, Plehan, Škabar, Škerk. (Inka)

je bila vsekakor odsotnost odličnega tolkača Vasje Gulića.

Po prvem delu prvenstva je Polet v petih nastopih trikrat pospravil obe točki in bc moral v povratnem delu še dvakrat zmagati, da se matematično uvrsti v končnico prvenstva. V prihodnjem kolu bo Poletova četverka vrnila obisk Triestini.

V prvem povratnem kolu pokrajinskega prvenstva C kategorije so balinarji Poleta (Skupek, Sosić, Modesti in Kralj) doma gladko podlegli objektivno boljšemu Portualeju s 3:13. V vrstah poletovcev je zadovoljivo opravil svojo nalogo le veteran Sosić in poznala se je odsotnost tolkača Simonete, ki bo dalj časa odsoten z balinarskih igrišč. V naslednjem kolu bo Polet v torek gostil vodilni Neven. (B. S.)

Sanrocchese - Medea 0:2, Natisone - Cormonese 0:6, Lucinico - Juventina 0:0, San Lorenzo - Natisone 1:3, Juventina - Italia 1:0, Poggio - Moraro 1:1, Sanrocchese - Pro Romans 0:2, Torriana - Lucinico 0:5.

LESTVICA: Cormonese 36, Italia in Azzurra 32, Medea 28, Juventina 27, Lucinico 26, Pro Romans 19, Natisone 17, Moraro 13, San Lorenzo 11, Torriana 6, Poggio 4.

Balinanje: dva poraza Poleta

V tem kolu pokrajinskega balinarskega prvenstva B kategorije je Polet (Giraldi, Daneu, Sarra in Tavčar) utrpel nepričakovan poraz s 5:13 proti četverki Poldo Edi Mobili, katero so pred nekaj dnevi gladko odpravili v okviru deželnega prvenstva. Odločilnega pomena za neuspeh

NA GORIŠKEM

V mladinskih ligah je treba zabeležiti ponovni uspeh Juventine med začetniki. Sicer bo štandreska ekipa odigrala jutri zelo pomembno srečanje z vodečim Cormonesejem.

CICIBANI

ZAOSTALA SREČANJA: Staranzano - Mladost 2:3, Staranzano - San Marco 10:2, Vermegliano - San Marco 1:3.

LESTVICA: Turriaco 20, Fincantieri in Staranzano 19, San Polo 18, Mladost 15, Romana 11, San Marco 5, Ronchi 3, Vermegliano 0.

ZAČETNIKI

IZIDI 8. IN 9. POVRATNEGA KOLA: Italia - Poggio 6:0, Moraro - San Lorenzo 0:0, Azzurra - Torriana 9:0,

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

ODBOJKA: v Spilimbergu ženski deželni finale under 18 Friulexport vdrugič prvak?

19. maja 1985 je združena ekipa Friulexport v Tarcentu po fenomenalni igri premagala šesterko Sangiorgine in osvojila naslov deželnega prvaka v kategoriji "deklic". S takratnim uspehom so igralka kronale dveletni trud, a si še predstavljati niso mogle, da je bila tista zmaga pravzaprav le uvod v še bolj navdušujoči pohod na državnem prvenstvu, ki jih je pripeljal do naslova državnega viceprvaka v najmočnejši italijanski mladinski kategoriji prav v letu, ko je italijanska mladinska odbojka osvojila bron na evropskem mladinskem prvenstvu.

Danes in jutri bodo igralkle Friulexporta branile svoj naslov deželnih prvakinj v Spilimbergu. To je prvi zahtevnejši korak na poti proti vrhu vsedrjavne odbojke, saj v pokrajini Friulexport ni naletel na enakovrednega nasprotnika in je že tretje leto zapored osvojil naslov prvaka brez izgubljenega niza. Uvrstitev v meddeželno fazo jim bo tudi tokrat skušala preprečiti predvsem Sangiorgina, ostala finalistka — tržiški Canon in Itas iz Fiume Veneta — pa se lani nista udeležila finala.

V dreveniški polfinalni tekmi se bo Friulexport pomeril z Itasom iz Fiume Veneta, ki uvršča nekaj solidnih posameznic in pripada tradicionalno dobri odbojkarski šoli, a verjetno nima velikih možnosti, da bi se resneje upiral slovenski ekipi. Tako Itas kot Canon pripadata četrtoligaškim

klubom in sta zato že njuni članski ekipi gotovo slabši od Friulexporta, da o mladinkah sploh ne govorimo. Tako bo tudi letos najbolj nevarna Sangiorgina, saj večina igralk under 18 te ekipe nastopa tudi v članski C-2 ligi.

Ne glede na moč nasprotnic pa je na dlani, da je vse odvisno le od naših igralk, ki so gotovo za nekaj razredov boljše od nasprotnic in si lahko le same pripravijo končno zmago. Treba je priznati, da se ekipa letos ni specifično pripravila na mladinsko tekmovanje. Večina igralk je celo sezono pri Meblu presedla na klopi, čeprav so prav vse igralkle začetne postavbe Friulexporta tudi v B ligi stopile na igrišče in večkrat dokazale svojo moč. Nekoliko slabša telesna pripravljenost, posledica nestalnega igranja v članski ligi, je sigurno problem, ki je le nekajtedenska popravstvena priprava pri najboljši volji ni mogla odpraviti. Še večji problem pa je dejstvo, da je ekipa skupaj igrala bolj malo in je zato nekoliko neuigrana. Sicer pa po splošnem mnenju velja, da bi lahko te težave prišle do izraza šele v nadaljnjih fazah tekmovanja under 18, dotlej pa je še dovolj časa, da se jim najde rešitev.

SPORED FINALA
DANES: 16.00 Canon — Sangiorgina; sledi Friulexport — Itas Fiume Veneta.
JUTRI: 10.00 finale za 3. mesto, sledi finale za 1. mesto.

Under 16: slogašice za deželni vrh

V kraju Povoletto pri Vidmu bodo jutri skušale mlade odbojkarice Sloge osvojiti naslov deželnih prvakinj v kategoriji under 16. Slogašice so v tržaški pokrajini že dve leti nepremagane in so prav gotovo ena naših najboljših mladinskih šesterk, o čemer priča tudi dejstvo, da večina teh šestnajstletnic igra v standardni postavi Slogine članske ekipe, ki nastopa v C-2 ligi. Prav izkušnje, ki so si jih dekleta nabrala v zahtevni članski konkurenci, bi lahko omogočile ekipi, da osvoji naslov deželnega prvaka, ki se jim je lani za las izmuznil v finalu za 1. mesto z videmskim PAV (Videmčanke so nato na DP osvojile več kot dobro osmo mesto v konkurenci 18 ekip). Treba je upoštevati, da poteka finale under 16 v enem samem dnevu, da o končnem zmagovalcu odločata tudi fizična in psihična kondicija, zato so rezultati včasih nepričakovani, toda s tehničnega vidika nimajo slogašice nobenemu kaj zavidati.

JUTRIŠNJI SPORED: 10.00 PAV Videm — Mossa, sledi Sloga — Junior Casarsa; 16.00 finale za 3. mesto, sledi finale za 1. mesto.

Slogina ekipa under 16 je že drugo leto zaporedoma osvojila naslov pokrajinskega prvaka, jutri pa bo skušala poseči še po deželnem, kar je v močeh slovenskih deklet, čeprav bo konkurenca furlanskih ekip ostra

V ženski deželni odbojkarski C-2 ligi Pozornost Sovodenjкам

V današnjem 24. kolu ženske odbojkarske C-2 lige bosta od slovenskih šesterk igrali le Sovodnje Centralsped in Bor Friulexport, medtem ko bo Sloga počivala in z zanimanjem čakala na izid sovođenjske tekme. Varovanje trenerja Orla, ki so praktično že izpadle iz lige, bi lahko namreč izdatno pomagale slogašicam, če jim uspe premagati Libertas iz Krmina, ki je z osemnajstimi točkami ta čas na varnem pred izpadom, a je še vse prej kot rešen. Drugačni so cilji borovk. Gostovanje v Tržiču je dokaj formalno. Zmaga bi pomenila osvojitve končnega četrtega mesta, ni izključeno pa, da bi lahko bile "plave" na koncu celo tretje. Gorian je vsekakor v zadnjih kolih vidno popustil.

SKUPINA A

Sloga A	4	4	0	12: 0	8
Volley club	4	2	2	7: 5	5
Oma Armes	4	2	2	6: 6	5
Bor	4	2	2	4: 8	4
CUS B	4	0	4	1:11	1

SKUPINA B

Montasio	4	4	0	10: 2	8
Sloga B	4	4	0	9: 3	8
Breg	4	2	2	8: 4	6
Sokol	5	2	3	6: 9	6
DLFAC	4	1	3	5: 7	4
CUS A	5	0	5	1:14	1

NA GORIŠKEM

V 1. moški diviziji si je Soča Čerimpex skoraj matematično že zagotovila napredovanje v D ligo, kar pomeni ponoven uspeh slovenske odbojke na Goriškem. Nekaj upanja, zgolj teoretskega, pa imajo tudi igralkle Olympie, ki bi lahko še posegle po napredovanju.

Zaključilo se je medtem moško prvenstvo under 16, ki ga je osvojil San Luigi. Naše ekipe so v tem prvenstvu igrale s spremenljivo srečo.

1. MOŠKA DIVIZIJA

IZIDI: Capriva - Olympia 3:1, Ronchi - Cassarurale 3:0, Capriva - Arredo 1:3, Olympia - Caldini 2:3, Julia - Intrepida 3:1.

LESTVICA: Soča Čerimpex 28, Ronchi 24, Arredo 20, Caldini 16, Julia 12, Olympia in Intrepida 10, Capriva 4, Cassarurale 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI 9. KOLA: Capriva - Olympia 0:3, Soteco - Arte Bianca 1:3, Lucinico - Grado 3:0.

LESTVICA: Arte Bianca 16, Olympia in Lucinico 12, Grado 6, Farra in Soteco 4, Capriva 0.

UNDER 16 MOŠKI

IZIDI ZADNJEGA KOLA: Val - Fincantieri 2:0, Ronchi - San Luigi 0:2, Olympia - Naš prapor 1:2, Julia - Grado 0:2.

KONČNA LESTVICA: San Luigi 26, Grado 22, Ronchi 20, Val in Julia 12, Olympia in Naš prapor 10, Fincantieri -2.

UNDER 14 MOŠKI

IZIDI 3. KOLA: Ronchi - Val 0:3, Cormons - Ronchi 2:1.

LESTVICA: Soča in Val 4, Cormons 2, Ronchi 1.

Že jutri prvo dodatno srečanje za napredovanje v 2. amatersko ligo

Na 1. maju prvi spopad Krasa z Giarizzolami

Darko Škabar

Tekma Giarizzole - Kras bo prvo izmed štirih srečanj, ki ga bodo morali Ellinijevi varovanci odigrati in v katerih si bodo skušali priboriti vozovnico za 2. AL. Praktično so ta dodatna srečanja, v katerih bo letos merilo moči kar pet ekip s tržaške, goriške ter videmske pokrajine, bolj podobna kakemu poprvenstvenmu turnirju, saj se doslej ni še nikoli pripetilo, da bi se toliko število ekip potegovalo za eno ali dve razpoložljivi mesti, ki letos vodita v višjo ligo. Jutri pojde Kras na gostovanje na 1. maj, kjer se bo pome-

ril z Giarizzolami, ki so tri četrtine prvenstva vodile na lestvici v svoji skupini, v končnem naletu pa jim je zmanjkalo moči in vodilno mesto so dokončno prepustile Opicini Supercaffè.

Čeprav niso Kraševci od zadnjega prvenstvenega nastopa proti šibkemu Cusu več uradno stopili na igrišče, so med tem časom vsi redno trenirali še z večjo vnemo, kot ponavadi, saj bi radi na najboljši način zaključili letošnje prvenstvo. Ker so hoteli obdržati staro formo so odigrali tudi dve prijateljski srečanja, in sodeč po jakosti ekip, ki so jim stale nasproti in po doseženih rezultatih (Kras-Ponziana 4:1 in Kras-S.Giovanni 3:0), lahko sklepamo, da se trenutno nahajajo v zadovoljivi formi. Nismo mogli zaključiti tega članka, ne da bi prej za mnenje vprašali Andreja Raceta.

»Nastopili bomo v najboljši postavi, saj trenutno nimamo ne diskvalificiranih ne poškodovanih igralcev.

Ker sem zadnje čase našega jutrišnjega nasprotnika le poredkoma videl

na delu, ga trenutno ne morem primerno oceniti. Vsekakor, ko sta obe ekipi nastopali pred leti v drugi amaterski ligi, so Giarizzole za nas vedno predstavljale trd oreh, saj nam jih ni nikoli uspelo premagati. Upam pa, da tokrat tradicija ne bo obveljala.« (Z.S.)

2. AMATERSKA LIGA

Jutri se bo po sedmih mesecih končalo nogometno prvenstvo 2. amaterske lige. V poslednjem kolu igrata Vesna in Zarja v gosteh.

DOMIO - VESNA

Čeprav je že obsojen na izpad, Domio v tem zaključnem delu prvenstva ne popušta. Prav v zadnjih dveh nastopih (Zarja, Isonzo) je namreč izbojeval dve zmagi, kar dokazuje, da so nogometaši Domia še vedno nared. Gostovanje Vesne torej ne bo lahko. Križanom sicer za končno drugo mesto zadostuje ena sama točka, da jih Muggesana ne bi mogla dohiteti, ker ima dve točki zaostanka. Domio, ki nima

problemov z lestvico, bo lahko igral bolj sproščeno. Prav to nekoliko skrbi trenerja Vesne Petagno, ki v nedeljo poleg poškodovanega Kostnapfla, ne bo mogel računati niti na Fabia Candottija, ki je izključen zaradi četrtega opomina.

FOGLIANO - ZARJA

Popolnoma obratno bo v Foljanu. Domača ekipa se lahko le z zmago reši izpada. Fogliano, ki je lani igral v 3. amaterski ligi, s 25 točkami deli na lestvici 13. oziroma 14. mesto z ekipo Arrigosport, ki v poslednjem srečanju gostuje pri Campi Elisi, ki ima 27 točk. Pričakovati je zato zelo agresivno igro Fogliana, ki bo ob podpori svojih navijačev iskal pot do zmage. S psihološkega vidika so seveda zarjani na boljšem, vendar dobro vemo, kako igrajo ekipe, ko jim voda teče v grlo. Če k temu dodamo še, da gre za poslovljno srečanje, si lahko predstavljamo, kakšno ozračje čaka zarjane v Foljanu. (B.R.)

MLADINSKE IGRE: namizni tenis

Nekaj odličnih uvrstitev naših

Pred kratkim se je v Trstu odvijal pokrajinski del mladinskih iger za osnovnošolce in nižjesrednješolce. Udeležba je bila kolikor toliko številna, lanskeletni zmagovalci pa so tudi letos potrdili svojo premoč. To velja predvsem za solidna učenca osnovne šole Oton Župančič Laro Posega in Michela Grbca, ki sta premočno zmagala med ženskami oziroma moškimi. Oba sta nastopila tudi v mešanih dvojicah, kjer se jima je le za las izmuznila najvišja uvrstitev, tako da sta se morala zadovoljiti s še vedno odličnim 2. mestom. Med ženskimi dvojicami sta prijetno presenetili učenki zgornjke osnovne šole "1. maj 45" Monica Košta in Barbara Briščik, ki sta pristali na 3. mestu. Med srednješolci je mešana dvojica, ki sta jo sestavljala igralca Krasa Mitja Ukmar in Katja Cappelli (šola Gruden) dosegla 2. mesto, le za las pa se jima je izmuznila uvrstitev v deželni finale, saj je napredovala le prvouvrščena dvojica. Z drugim mestom med posameznici pa si je Katja Cappelli (Gruden) priborila vizum za nastop med najboljšimi deželnimi vrstnicami, ki bo v Vidmu 18. t.m.

Z nedavnega državnega prvenstva 3. kategorije, ki je bilo v Pizi, se krasovca Boris Štoka in Damjana Guštin žal vračata praznih rok. Ne smemo pozabiti, da je bila konkurenca tu izredno ostra, saj se je na primer med moškimi posamezno pomerilo kar 128 igralcev, kljub temu pa sta tokrat krasovca naletela res na črn dan. Med posamezniki je Štoka izgubil proti ne nepremagljivemu nasprotniku že v prvem kolu, ista usoda je doletela tudi njegovo soigralko Guštinovo, demotivirana pa nista imela več sreče niti v mešanih dvojicah, kjer sta bila izločena že v prvem nastopu. Kljub neuspehu pa sta tudi iz tega tekmovanja odnesla nekaj koristnega, saj sta se lahko na lastne oči prepričala, da je potrebna za doseg rezultata državnega merila odlična pripravljenost.

Z.S.

obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST
sporoča, da bo zaključni telovadni nastop za predšolske otroke »5. revija najmlajših« danes, 10. t. m. ob 15.30 na stadionu »1. maj«. Zbirališče otrok ob 15. uri. Vabljeni!

(ne)športni močnik

Veselite biti odbornik

Kakšna je vloga odbornika slovenskega športnega društva? To je seveda problem. Kot slišimo, je to problem druge stopnje, saj je problem prve stopnje odbornika dobiti. Igralce kupujemo že v 3. amaterski ligi, odbornike pa moramo graditi, ali pa že zgrajene dobiti, pri gradnji pa jim ne damo niti čevljev, hlačk, majčke, trenirke in torbe.

Ko odbornik zasede svoje mesto, mora najprej poskrbeti za splošno veselje vseh. Igralcev, trenerjev, gledalcev, ki si želijo, da bi ekipa korakala od zmage do zmage, za veselje širše slovenske javnosti, ki želi, da bi bili igralci tudi drugače osveščeni ljudje, da ne bi znali samo po italijansko in da bi bili idejno zgrajeni.

Ko odbornik vse razveseli, mora skrbeti za igrišče, slačilnice, športne prireditelje, turnirje in zakuske po praznikih. Seveda mora poskrbeti tudi za sredstva in podobne malenkosti. Zaveda mu malokdo, po zmagi mu ne ploska nihče, ko gre slabo, je on tarča napadov. Zato velja pravilo, da odbornike gradimo iz armiranega cementa, najobčutljivejše dele telesa pa zvarimo iz bron.

Polfinale festivala Slovenije za mlajše pionirje

Košarkarji ZSŠDI jutri v Kranju

Reprezentanca mlajših pionirjev ZSŠDI bo jutri v Kranju nastopala na polfinalnem turnirju pionirskega festivala Slovenije. Po uspešnem nastopu v Kočevju, kjer so naši fantje brez težav odpravili vrstnike Postojne in domačine, se bodo tokrat znašli pred dokaj zahtevnejšo nalogo, saj sta moštvu Nove Gorice in Kranja prav gotovo na višjem nivoju, kot prejšnji nasprotniki. Vseeno moramo omeniti, da je ta generacija mladih košarkarjev zelo perspektivna in upravičeno lahko upamo, da bodo vse svoje znanje lahko pokazali tudi v nedeljo. Naša združena ekipa je v sredo na stadionu 1. maj igrala prijateljsko tekmo z dečki Bora ter visoko izgubila 58:121, vendar je trener Jogan dal možnost igranja vsem igralcem, ki jih je imel na razpolago. Sklicani so sledeči igralci: Debeljuh, Pavlica, Rudeš, Barini, Gregori, Posega, Uršič (Bor), Bandi in Gombač (Breg), Mi. Gruden in M. Gruden (Sokol), Rebula (Kontovel). Odhod je predviden ob 9. uri s stadiona 1. maj, prihod vseh udeležencev pa okoli 20.30.

Sporod tekem: 13.00 ZSŠDI - Nova Gorica, 16.00 ZSŠDI - Kranj.

Izbrana vrsta ZSŠDI kategorije propaganda s trenerjem Joganom. Mladi košarkarji so v četrtfinalu pionirskega festivala Slovenije izločili Kranj in Postojno

Naročnina: mesečna 12.000 lir - celoletna 140.000 lir; v SFRJ številka 70 - din, naročnina za zasebne mesečno 350 - din, letno 3.500 -; za organizacije in podjetja mesečno 500 -; letno nedeljski 1.200 - din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 50.000 lir. Finančni in legalni oglaš 3.350 lir za mm višine v širini enega stolpca. Mali oglaš 650 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 18%. Osmrtice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

10. maja 1986

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 764832 (4 linije) - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD - Stretto De Rubels 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italijanske
zvezde časopisnih
založnikov FIEG

Na oblasti pripadnik najbolj uporniškega plemena Kakšne spremembe v Afganistanu?

ISLAMABAD — Po objavi novice o umiku Babraka Karmala z mesta generalnega sekretarja ljudske demokratske stranke Afganistana (PDPA), je nastal dokaj čuden položaj v vrstah opazovalcev in analitikov. Danes trdijo, da so imeli prav tisti, ki so že cele tedne pravili, da je Karmal v nemilosti in da ga bodo kmalu zamenjali, kakor tudi oni, ki so rekli, da je prvi človek afganistanske stranke bolan in da pričakujejo njegov umik - zaradi zdravstvenih razlogov.

Po vsem kar se je zgodilo, je najlažje skleniti, da so imeli prav eni in drugi: Karmal je res bolan, vendar so ga v zadnjih mesecih v Moskvi zelo kritizirali. Sicer pa je Karmal ostal predsednik revolucionarnega sveta, kar pomeni, da je formalno šef države. Toda odločujoči človek v Afganistanu je le tisti, ki je na položaju generalnega sekretarja partije, medtem ko je šef države le častna funkcija. Vest je pri vseh, ki spremljajo afganistanske dogodke, odjeknila kot bomba. Dejanja govorijo, da je Karmal vendarle srečnejši od svojih predhodnikov. Prva dva generalna sekretarja PDPA, Hafizulaha Amina in Nura Muhameda Tarakija, so ustrelili še tisti dan, ko sta prenehala biti sekretarja.

Vest o pomembnih spremembah v Kabulu je prišla v Islamabad po običajnih poteh. Najprej so v večernih poročilih radia Kabul 4. maja, in tudi to samo v lokalnih jezikih paštu in dari, objavili poročilo 18. plenarne seje CK PDPA, na kateri so rekli, da je »tovariš Karmal zaradi zdravstvenih razlogov zapustil položaj generalnega sekretarja stranke«. Več ur kasneje je tudi sovjetska agencija TASS objavila uradno informacijo afganistanke agencije BAHTAR.

Če o Karmalovem umiku pravijo, da je »presenečenje in ne«, je izvolitev bivšega šefa tajne policije KHAD Najibullaha za njegovega naslednika bilo »presenečenje, toda majhno«. Opazovalci so bili namreč prepričani, da bo Karmala na najvišjem položaju nasledil predsednik ministrskega sveta Sul-

tan Ali Kishtman. V teh napovedih so vedno omenjali tudi imeni Hajibullah in člana politbiroja Servaria.

Iz afganistanskih diplomatskih virov v Islamabadu izhaja, da je bil Hajibullah »najboljši učenec Babraka Karmala, ki ga je vrsto let vzgajal za svojega naslednika«. Očitno je, da hoče takšna razlaga javnost prepričati, da zamenjava generalnega sekretarja PDPA ne bo spremenila osnovne politične linije.

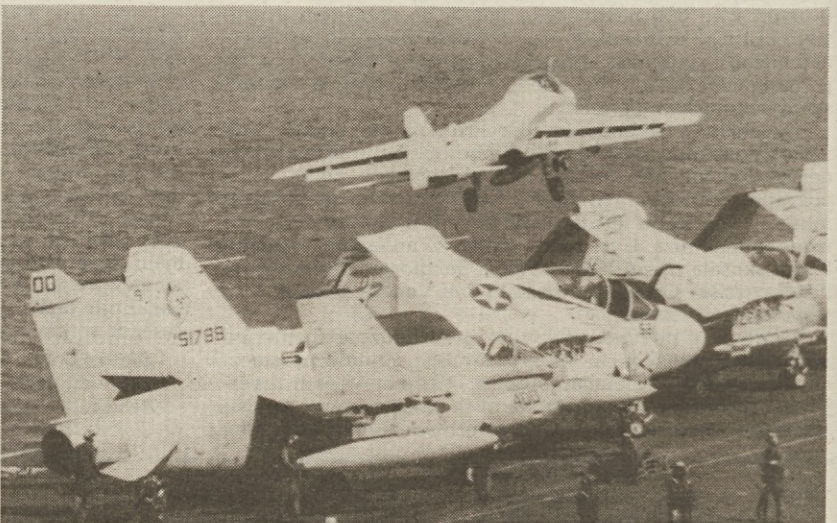
Po prvih izjavah novega šefa afganistanske partije res ni pričakovati dramatičnih sprememb v afganistanski politiki.

Že poprej so afganistanski uporniki povedali, da zanje ni sprejemljiva niti ena osebnost sedanje vladajoče ekipe v Kabulu in da je izvolitev Najibullaha »najslabša med možnimi«. Do lanskega leta je vodil tajno policijo KHAD, pod njegovim vodstvom pa je ta policija zabeležila največ uspehov v zapletenem boju proti upornikom.

Te upornike zaskrbljuje še neka podrobnost, in sicer plemenska pripadnost novega generalnega sekretarja PDPA. Pripada namreč plemenu paštu, ki je v vzhodnih obmejnih področjih dolgo let nudilo najhuši odpor akcijam afganistanske vojske in sovjetskih edinic. V plemenski strukturi afganistanske družbe ni nemogoče, da bi nekateri zmernejši deli tega velikega plemena pokazali pripravljenost za pogovor s svojim človekom v Kabulu. Pa tudi če od tega ne bo prišlo, imajo borci plemena paštu pred seboj težke čase, kajti vojsko, ki se bori proti njim, sedaj vodi človek, ker jih najbolj pozna, saj je tudi sam paštum.

S tem v zvezi bi radi ponovili včeraj na tukajšnji strani objavljeno novico, da je Kabul izpustil na svobodo Lala Malanga na posredovanje njegovega soseda v rojstnem Kandaharu, ki je tretja osredba sedanjega režima.

Spet manevri NATO

RIM — V Sredozemskem morju so se spet zbrale ameriške vojne ladje, ki se udeležujejo manevrov Atlantskega zavezništva. Na sliki vidimo letala F-14 TOMCAT ob vzletu z letalonosilke America. Letalske vaje naj bi imele za cilj preprečiti domnevemu tujemu konvoju prihod v Turčijo.

Kubansko gospodarstvo preživlja hude čase F. Castro predlaga »več politične zrelosti«

HAVANA — Kubanska vlada je sporočila svojim posojilodajalcem, naj za tri mesece odložijo plačevanje dolgov, ki bodo prispeli letos, da bi v tem času našli takšno obliko za reprogramiranje dolgov, ki bi ustrezala tako Kubancem kot tudi članom Pariškega kluba, ki so jim denar posodili.

Še do nedavna so Kubanci s ponosom izjavljali, da pravočasno in do zadnjega cvenka odplačujejo svoje dolgov, in dodajali, da ti dolгови ne predstavljajo nikakršnega bremena za kubansko gospodarstvo, v 85 odstotkih odvisno od povezanosti z gospodarstvom SZ in drugih držav realnega socializma. Skupni kubanski dolгови z državami s konvertibilno valuto (finančni odnosi s socialistično skupnostjo so postavljeni na drugačno osnovo) ne presegajo 3,5 milijarde dolarjev. To so v Havani večkrat poudarili, posebno v zadnjih časih, ko se je o odplačevanju dolgov obširno govorilo tudi v drugih latinskoameriških državah.

Ob koncu lanskega leta, po dolgotrajni suši, je Kubo opustošil uragan Kate, ki je povzročil 1,2 milijarde dolarjev škode, dežja pa ni prinesel. Kate je najbolj prizadel industrijo sladkorja in avtomatsko zmanjšal divizni priliv. Ko je pričel padati ameriški dolar, so Kubanci prejeli manj od izvoza na konvertibilno tržišče, dražje pa so morali kupovati marke, jene, funte ali franke. Najbolj pa jih je udaril padec cene nafte. Dohodek od reeksporta sovjetske nafte se je čez noč zmanjšal za dve tretjini. Poleg tega so se trgi, kjer je Havana dobivala konvertibilne kredite za svoje proizvode, vse bolj zapirali.

Kubanski dohodki v konvertibilnih devizah so se letos drastično zmanjšali in je zato odplačevanje dolgov v sedanjih razmerah za Kubo praktično nemogoče. Refinansiranje dolgov, ki bi ustrezalo obema partnerjema, je edini način za izhod iz krize. Kubanci predlagajo Pariškemu klubu, naj se letos dospel dolgov amortizirajo v 12 letih s šestletnim odlogom. Poleg tega so zaprosili pol milijarde »svežih dolarjev«, da bi izpolnili svoje finančne obveznosti do sveta, prav tako pa so zaprosili tudi kredite za kritje svojega proračunskega primanjkljaja.

Ni znan odgovor Pariškega kluba. Izvedelo pa se je, da je Kuba že 1982. leta predlagala upnikom odložitev se-

ptembra 1982. leta dospelih dolgov na december 1985. leta, vendar krediterji predloga niso sprejeli, pač pa so reprogramiranje sprejeli za vsako leto posebej.

Objektivni razlogi (suša, uragan, nizke cene sladkorja, padec dolarja in cene nafte), ki so privedli kubansko vlado, da je predlagala odložitev odplačila dolgov, so samo eden izmed vzrokov, zaradi katerih je na nategovalnici kubansko gospodarstvo. Drugi del vzrokov je osebne narave, so notranji razlogi, okoli katerih v zadnjem času veliko več govorijo, kot so govorili kdajkoli poprej. O napakah in sistemskih vprašanjih (ki jih zaenkrat še ne imenujejo s pravim imenom), ne

govorijo samo na ulici ali v vrsti pred trgovinami, ampak je kritično o tem pojavu govoril tudi sam predsednik Fidel Castro, najprej na februarjem tretjem kongresu partije, v še ostrejši obliki pa 19. aprila, ob 25-letnici proglasitve kubanske revolucije za socialistično. Predsednik je udaril po neodgovornosti, ohlapnosti, tihotapstvu, birokratizmu in napovedal »čiščenje« vodilnih plasti v politiki in gospodarstvu. Pričujejo celo, da se bo oklenil stila, ki so ga uvedli v SZ in nekaterih drugih državah realnega socializma, in bo skušal gospodarski sistem ozdraviti, poleg drugega tudi s spodbujanjem osebne in kolektivne pobude,

decentralizacije in avtonomije v podjetjih, vendar se to vsaj doslej še ni zgodilo.

Direktor, ki bolj skrbi za svoje podjetje kot za koristi države, je kapitalist »od nog do glave«. S temi besedami je kubanski voditelj dovolj nazorno pokazal, kako si zamišlja nadaljnji razvoj socializma v tej državi. Po njegovem so glavna zdravila za sedanje »bolezni« moralne, ideološke in politične narave, kajti po njegovem mišljenju bi samo s temi ukrepi lahko prišli do večje zavesti in politične zgrajenosti. Predvsem pa kubanski voditelj predlaga poostreitev nadzorstva od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol, na vseh ravneh, horizontalno in vertikalno.

Za poletne dni

LONDON — Manekenka Karin v črni kopalni obleki z izrezom v obliki črke »V« na hrbtu; z njo se lepo sklada prav tako črn suknjič, vse za 170.000 lir. Prefinjena nagota, ki kaže in ne pokaže.

Trmasti in vztrajni Japonci vdirajo v svet visoke mode

Vsa zadnja desetletja so bili diktatorji visoke mode francoski, v zadnjem času pa vse bolj italijanski modni ustvarjalci. Vse ostale države so bile tiste, ki so modele visoke mode le kupovale, ali pa so jih bolj ali manj dobro skušale posnemati.

Med vse bolj pogostimi kupci so se na revijah italijanske visoke mode v zadnjem času pojavljali Japonci. Bili so najbolj natančni gledalci, najbolj zainteresirani za vse novosti in tudi najbolj kupci. Čim so se pojavili, je bilo že jasno, da bodo vestno sledili vsem kolekcijam in da bodo številne modele tudi odkupili.

Toda Japonci so delavni, vztrajni, odločni - rekli bi tudi trmasti. Zakaj bi samo druge posnemali, so si mislili - zakaj ne bi pokazali tudi na področju mode, kaj zmorejo?!

Počasi so se začeli na evropskih modnih revijah pojavljati posamezni japonski modni ustvarjalci. Njihovi modeli so bili morda res izvirni, niso pa pritegnili bogve kakšne pozornosti drugih kupcev in strokovnjakov.

Sedaj so se japonski modni kreatorji kar krepko postavili na svoje noge. Že večkrat so v zadnjem času presenetili s svojimi novostmi evropsko in ameriško klientelo; sedaj pa so se pojavili

s povsem samostojnimi modnimi kolekcijami, ki so, če že ne navdušile, dvignile mnogo prahu prav na področju visoke mode.

»Mi ne ustvarjamo modelov le zato, da bo ženska v njih elegantna, da bo preko njih izražala in valorizirala svojo notranjost«, so dejali tistim, ki so bili nad njihovimi modeli najbolj začuden in presenečeni. »Naši modeli so kot slike, kot kipi. Človek jih mora samo gledati, ob njih živeti, ženska oziroma manekenka pa je pri vsem

tem le objekt, ki to našo kreacijo valorizira, ki jo s svojo pojavno soustvarja. Zato ne delamo modelov za ozko, niti za širo klientelo. Mi želimo dokazati, da je tudi moda umetnost, ki daje velike možnosti za kreativnost, da je mogoče gledati in občudovati naše modele kot vsako drugo umetnino, kot na primer lepo sliko«, so še pristavili.

Bodo s tem svojim mišljenjem tudi pri nas prodrli? Trmasti in vztrajni kot so, bodo to svojo ekstravagantno zamisel o visoki modi prav gotovo dobro vnovčili. N.L.

OPEL SERVIS - Serri Tullio & C.S.n.c.

Vsa dela opravimo v teku dneva, jamčimo brezplačen servis s kuponom 1000 km.

Originalni nadomestni deli

Takojšnja dobava novih avtomobilov po izvoznih cenah.

BATERIJE OPEL — RADIO — PRITIKLINE OPEL

IZLOŽBA: Ul. Brunner 14 — Tel.: 727069
SERVIS: Ul. Ginnastica 56 — Tel.: 726241, 724211

Ob sobotah zaprto

Jože Trobec

Čenča

75.

